

IZ VSEBINE

- Domovina, svoboda, Evropa
- Tuji študentje na Japonskem
- Rentabilnost in umetnost
- Portreti mladih
- Medalje, rekordi, radost, razočaranje
- Diplomirana nevesta

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO VI

LJUBLJANA, 13. DECEMBRA 1956

ŠTEV. 18

PRED SKUPŠČINO ZSJ LJUBLJANSKE UNIVERZE

OBRACUN S ČISTIMI RAČUNI

V petek, 14. t. m., bo letna skupščina Zveze študentov naše univerze. Za skupščino je bilo izvoljenih 350 delegatov, ki bodo zastopali vsa združenja na univerzi. Referat o delu in bodočih nalogah bo imel predsednik UO ZSJ tov. Janez Vrhunc. Skupščina se bodo udeležili tudi predstavniki našega političnega in družbenega življenja

Letna skupščina Zveze študentov je bila vedno mesto, kjer so študentje obširno razpravljali o napakah in pomanjkljivosti, dobrih in slabih pojavih, uspehih in neuspehih svojega dela. Prav gotovo je skupščina dogovor med zastopniki združenj, ki predstavljajo zvezo med širokimi množicami študentstva in njihovim vodstvom. Zato je potrebno, da pred tem letnim srečanjem spregovorimo o delu v preteklem letu.

DRUŽBENO UPRAVLJANJE — TEMELJ NAPREKA

V organih družbenega upravljanja je zadnje leto prišlo do

prerokovane odjuge. Opustili so razpravljanje samo o tehničnih, finančnih in organizacijskih vprašanjih in se lotili bistvene in vsebinske strani urejanja razmer na naši univerzi. Pogrešali pa smo zaenkrat še globlje razprave o strokovno-študijskih vprašanjih, študijskih načrtih, programih in režimu študija, materialnih vprašanjih študija in študentov. Študentska organizacija se je trudila, da bi zastopniki študentov v razpravah v svetlih zagovarjali najprej splošno družbeno stališča in šele potem naše lastne koristi. Tega pojma pa ni bilo opaziti pri članih, ki so jih izvolile fakultetne uprave.

Povezava med združenji in predstavniki študentov v družbenem upravljanju se je za spoznanje zboljšala. Predstavniki so se udeleževali pomembnejših sej združenj, kjer so razpravljali o študijskih in strokovnih vprašanjih.

SPLOŠNA IZOBRAZBA ŠTUDENTOV

Večkrat slišimo pritožbe na račun enostranske in nepolitične usmerjenosti predavanja in znanja, ki ga dobijo študenti na večini nehumanističnih in na nekaterih oddelkih humanističnih fakultet. Zda smo v tem pogledu toliko napredovali, da načrt republiškega zakona posebej določa, da dajo fakultete študentom visoko strokovno kvalifikacijo v določenih stroki, obenem pa tudi družbeno-ekonomsko izobrazbo. V zvezi s tem bo treba misliti na obliko takšne izobrazbe.

ODNOS ŠTUDENTOV DO ŠTUDIJ

Študijski uspehi so zadnje leto boljše kljub številnim objektivnim težavam, čeprav z njimi še ne moremo biti popolnoma zadovoljni. Če našo univerzo primerjamo z ostalimi jugoslovanskimi univerzami, smo lahko zadovoljni, saj smo s 67% študentov, ki uspešno položajo izpite, s 15% študentov, ki izpi-

te neuspešno polagajo in z 18% študentov, ki odstopijo od prijavljenih izpitov, na drugem mestu v jugoslovanskem merilu. Dalje lahko ugotovimo, da veliko študentov študija ne dokonča ali pa menja stro-

ke. V rednem roku pri nas ne konča študija niti 50%. Pogledimo, na katerem oddelku imamo največ ponavljalcev in največ izpisov s fakultet. Vzemimo za preteklo generacijo študentov, ki se je vpisala v študijskem letu 1954-55. Na medicinskem oddelku ponavlja 41% vpisanih, izpisalo pa se je 25%, na ekonomskem oddelku ponavlja 37% vpisanih, prepisalo pa se jih je 29%. Najmanjši odstotek ponavljalcev ima

Na kongresu so posebno poudarili ideološko-politično vzgojo naših študentov. Zato so bomo morali tudi na skupščini resno pogovoriti in razmiseliti, kako pozitivno dejavnost in določiti resne in trajne oblike, ki bi za bodočnost dale garancijo za dobre rezultate. Hočemo, da bi bila naša skupščina delovna; sestanek mladih intelektualcev, ki bodo s svojo zrelostjo dokazali upravičenost svojega naziva in manifestirali svojo pripadnost univerzitetni odbori.

MATERIALNI POGOJI ZA ŠTUDIJ

V letošnjem proračunskem letu zaradi objektivnih težav nismo mogli zaslediti vidne izboljšave glede materialnih pogojev študija. Toda kljub kritičnemu položaju bi se na materialnem oddelku lahko delo uredilo veliko bolj smotno in bi v bodoče morali upoštevati pri borbi za materialna sredstva širše potrebe razvoja ljubljanske univerze.

agronomski oddelki — 6%. Vendar ima visok odstotek izpisanih študentov ima stomatološki oddelki — 44%, najnižje pa na strojni z 12%. Povprečna ocena pri izpiti se je v letnem študijskem letu gibala med 7,3 do 8,3. Najslabši rezultati so na medicinskem oddelku, kjer ne opravi prijavljenih izpitov povprečno 47%.

V zadnjem letu lahko tudi ugotovimo, da se študentje bolj zanimajo za strokovni študij.

Na oddelku za splošno medicino odgovarjajo pogoj na klinikah za študij 40 do 60 študentov, čeprav jih je danes čez 130. Težave so skoraj na vseh fakultetah, akademijah in visokih šolah.

PREDAVANJA

IN ŠTUDIJSKI NAČRTI

Glede predavanj in študijskih načrtov ne moremo napraviti neke splošne slike. Študentska organizacija je marsikje poskušala spraviti ta vprašanja z

IZVOLILI SMO SVOJE PREDSTAVNIKE V ORGANE DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA

Egipt, Budimpešta in študentje

Dogodki v Budimpešti in Egiptu so močno odjeknili po svetu. Kakor vedno so tudi to pot razgibali mednarodno študentsko javnost. Študentje so se zbrali na ulicah svojih univerzitetnih središč in protestirali proti agresiji na Egipt in proti vmešavanju SZ na Madžarskem. Akcije v prid Egiptu so bile vsekakor bolj redke kot burne demonstracije v zvezi z Madžarsko, ki pa so skoraj povsod bile le dokaj nespretno organizirana kamuflača egiptovske afere. Kot vedno se je tudi sedaj ves zahodni svet čutil ogrožen pred sovjetskimi tanki v Budimpešti ter zapri vrata vsakemu realističnemu presojanju položaja, na drugi strani pa so Evropejci smatrali, da je Port Said predaleč in se niso pustili vznemirjati z vsem, kar se je tam dogajalo.

Nas pa bo vseeno zanimalo, kako in kje so študenti reagirali na zadnje svetovne dogodke. Nekaj teh poročil je bilo že v dnevnem časopisu, ker so v mnogih deželah bile demonstracije vsesplošne, čeprav so bili študenti pogosto ali avantgarda ali pa le propagandno netivo.

Na Dunaju se je zbralo 800 madžarskih študentov, ki so pritekli preko meje. Poročajo, da je z Visoke rudarske šole v Sopronu zbežalo skoraj polovica vseh slušateljev. V Rimu in drugih krajih Italije so bile številne študentske demonstracije v znak solidarnosti z madžarskimi študenti. Tu je bil cilj vseh študentskih pohodov sovjetsko veleposlaništvo. Morda nikjer toliko kot ravno v Italiji je bilo videti, da imajo te akcije

politično propagandni značaj in demokrati vseh barv so vneli pričli proti komunizmu nasploh in netili najbolj banalno sovraštvo in dezoriantico.

V Bruslju je bila študentska akcija velikopotezna: nad 7000 študentov je napadlo sovjetsko veleposlaništvo in policija jih je le s težavo odbila, nad 50 jih je bilo ranjenih. Tudi v sosednjem Luxemburgu so študentje odigrali »udarno vlogo«, kakih 3000 jih je sodelovalo pri napadu na sovjetsko poslaništvo, kjer so vrli v starbo in uničili, kar jim je prišlo pod roko. Podobno se je zgodilo v Južni Ameriki, kjer so v Montevideu študentje zažgali sovjetski konzulat.

V Nemčiji in Švici ni prišlo do večjih izpadov in so tam ne glede na stališča organizacij in političnih strank, imeli študentje nekoliko bolj realistično stališče. Demonstrirali so in potem organizirali na biralne akcije, v Švici so študentje darovali kri za madžarske ranjence. Američani pa so samo poslali poslanico madžarski študentski mladini, v kateri izražajo vse svoje simpatije in v kateri ne manjka propagandnih gesel itd. Vsekakor tako ravnanje ni mnogo koristilo madžarskim študentom, ne Madžarski in tudi ne ugledu nekaterih študentskih organizacij, ki so samo pokazale, da niso dovolj zrele za presojanje položaja in so svojemu upravičenemu protestu proti vmešavanju SZ v madžarske notranje razmere, dale oster propagandni ton. Zbiranje pomoči, ki se je pričelo v večini držav, bo vsekakor bolj koristilo tako madžarskim kolegom, kakor utrditvi mednarodne študentske solidarnosti.

Pomoč madžarskim študentom so nudile sledeče nacije (Nadaljevanje na 3. strani)

MEDFAKULTETNA KONFERENCA V ZAGREBU

V petek in soboto 23. in 24. novembra je bila v Zagrebu medfakultetna konferenca ekonomskih fakultet. Delo konference je bilo razdeljeno v dva dela: prvi dan so razpravljali o problemih stabilizacije tržišča, drugi dan pa o ekonomskem študiju in liku ekonomista. V prvem delu so prebrali pet razprav, ki so z različnih področij obravnavale probleme stabilizacije tržišča. V drugi razpravi sta sodelovala tudi prof. Dular in Cerne z ljubljanske ekonomske fakultete.

Naslednji dan je bral svoj referat o problemih ekonomskega študija in liku ekonomista prof. dr. Jože Pokorn. V diskusiji pa so sodelovali ing. Lavrač in predstavnika študentov ljubljanske ekonomske fakultete.

SREČANJA Z LJUDMI

PRVO PREDAVANJE

V uradni obrazložilni načrta zakona o civilnem pravem postopku... Začetne besede predavanja. Predavanja v visoki dvorani, po n. poslušalcev. Vendar ne povsem navadno, vsakodnevno predavanje po določenem urniku. V univerzitetni predavalnici je pred zbranimi profesorji, gosti in slušatelji privrati nastopil novi izredni profesor na ljubljanski pravno-ekonomski fakulteti dr. Jože JUHART. Problem razmerja med civilnim, materialnim in procesnim pravom. Prvi neposredni stik predavatelja s študenti je bil vzpostavljen. Se sponatano priznanje, čestitke, krajše debate in poslušalci so se razšli po hodnikih univerze.

Nekaj dni pozneje na profesorjevo stanovanju. Neposredno osebno srečanje, to pot manj uradno, sredi knjig in zapiskov.

— Za vaše bodoče delo.?

Da. V prihodnjem semestru bom začel z rednim predavanjem na pravnem oddelku. Predaval pa bom o dokaznem postopku, o sodbi in o pravnih sredstvih ter o temeljnih pojmih izvirne.

Priznajte, da boste imeli kakše posebne težave pri delu s študenti?

Malo težko je vnaprej povedati, kako mi bo to moje, zena-krat še novo delo, uspevalo. Biti dober pedagog je posebne vrste darovitost, morda celo umetnost, ki jo ima eden v večji, drugi v manjši meri. O tem boste sodili vi, pozneje. Mislim pa, da nekoliko razumem mladega človeka in bom skušal dobiti z njim čimbolj neposreden stik. Saj sem bil sem tudi študent, z vsemi dobrimi in slabimi stranmi tega »poklica«.

— Študirate ste v Ljubljani.?

Da. Kot prebivalec Savinjske doline — doma sem iz Sempe- tra v Savinjski dolini — sem maturiral v Celju leta 1929 in se leta leta vpisal na pravno fakulteto v Ljubljani. Študije sem končal l. 1931. Moje študentsko življenje? Tako, kot življenje vseh meni podobnih. Imeli pa

Prof. dr. Jože Juhart med nastopnim predavanjem

pogoji so bili precej težji. Vsa je bil navezan predvsem na samega sebe in na morebitno pomoč svojcev. Ni bilo stipendij, podpor, prostorov za »shranjevanje« študentov pa so bili omejeni na nekoliko sob v dveh di-jaskih domovih.

— In danes...?

Tudi danes materialni pogo-ji za študente niso vedno rož-

nati, so pa vendar boljše kot včasih. Danes daje družba študentu stipendije, domove, menze. Saj to tudi sami poznate. Drugačnj so tudi študijski pogo-ji. Jaz sem bil študent mlade, komaj ustanovljene univerze. Strokovnih knjig v slovenskih splošni ni bilo in smo se morali zatekati po pomoč h nemškimi virom, samo nekaj malega na k hrvaškimi in srbskim. Ko si-šim govoriti o preobremenitvi današnjih študentov, moram re-či, da obremenitev takrat ni bila nič manjša. Če greš na pri-mer v sanatorij, moraš tisti

dentov danes je odvisna tudi od velikih zahtev, ki jih praktično udeleževanje v današnji soci-alistični družbi zahteva od po-lnega človeka. Mnenja sem, da bi na univerzi ne smeli uspo-sabljati samo ozko usmerjene uradnike, marveč široke raz-gledane ljudi. Kako to doseči, je težak problem, katerega rešitev je odvisna od neštetihi činite-ljev. Vsekakor pa je to za spo-ščno družbeno udeleževanje ve-likega pomena.

— Bil ste 25 let v praksi...

Na najrazličnejših področjih. Odvetniški pripravnik, nato 4 leta samostojen odvetnik. Po-vojni v pravosodni službi na mi-nistrstvu za pravosodje v Ljub-lijani, pozneje na predsedstvu vlade LRS — oddelek za za-konodajo. Zadnjih 6 let pa naj-prej arbitrer državne arbitraže, nato pa sodnik višjega gos-podarskega sodišča. Imel sem ta-ko dovolj priložnosti, da sem v praksi mogel presoditi to, kar uči moj delo...

Povsem preprosto, na to seve-da ni moč odgovoriti, ker je to le problematična stvar. Imam občutek, da dolgoletni praktik — na vseh področjih pravne znanosti — nikoli ne more do-voiti zaokrožiti svojega znanja izdoločene stroke, ker mu za to kratkoma nedostajajo časa in se preveč izrablja pri reševanju vsakodnevnih nalog. Na drugi stran' mu na ravno praksa da-je vse možnosti, da izpopolni svoje splošno znanje. Znanje takega pravnika je kot mozaik, sestavljeno iz neštetihi drobcev, nikoli pa ni enoklopetno tako zaokroženo, da bi se la-hko ti drobci združili v dovršene, enotne slike znanja in poznav-nosti posamezne veje pravne znanosti. Če pa praktična dela le, na nekem ozkem področju, imam zopet občutek, da je eno-stranski usmerjen. Akademski učitelj, ki je takoj po opravi-

mlitve točke. Razprav o tem je bilo precej. Vendar so proble-mi ostali. Tudi medfakultetne konference težko zajamejo bist-vo problemov in le redko naj-dejo soglasje za rešitev študijskih problemov istovrstnih fak-ultet.

Poseben problem je izpitni re-žim. Najbolj nasporna in raz-lična so bila mnenja o tem, ko-likokrat ima študent pravico opravljati izpit iz določenega (Nadaljevanje na 2. strani)

nem doktoratu začel s pedago-škim delom — brez prakse — lahko doseže velike uspehe v svoji stroki, bodisi na pedago-škem bodisi na znanstveno-ra-ziskovalnem polju. Vendar sem mnenja, da takemu učitelju manjkajo ravno tiste izkušnje, ki jih prinaša živo življenje — praksa. Osebnost moram reči, da sem preveč svojih si. trošil za čisto praktična dela in da bi moral preje začeti z akadem-skim delom. Neka določena do-ba praktičnega udeleževanja pa lahko univerzitetnemu pre-davatelju, mislim, samo koristi.

— Vaša srečanja z mladimi diplomanti...?

Kolikor sem imel stika z mladimi pravniki, ki so prišli z univerze v prakso, so bili — kot je to povsod — nekateri manj drugi bolj teoretsko pri-pravljeni. V splošnem lahko trdim, da so vsi mladi pravniki v praksi takoj začeli izpopol-njevati svoje znanje in so na do-mestili tisto, kar je bilo treba. Mladi pravniki se v praksi uspešno izpopolnjujejo, kar kaže veliko število mladih sodni-kov in pravnikov na drugih področjih, kjer zadovoljivo opravljajo svoje delo.

— In še nekaj. Danes smo stu-denti skupaj s profesorji in drugimi strokovnjaki iz prakse sodelovali pri družbenem upravljanju univerze in...

Na žalost podrobnosti druž-benega upravljanja na univer-zi še ne poznam in zato o tem ne bi mogel govoriti, čeprav mi je problem družbenega uprav-ljanja nasploh poznan in sem tudi predsednik šolskega odbora na I. gimnaziji v Ljubljani.

— Najlepša hvala za vaše pri-jaznost. In za v bodoče...

Ce boste kaj želeli, kar bo v moji moči, sem vam z veseljem na razpolago. Kakor sem že omenil, si želim čimbolj nepo-srednega stika s študenti in ve-selilo me bo, če bomo eden z drugim v prijateljskih odnoša-jih, kar bo vsekakor eden te-meljnih pogojev za moje ka-akor tudi za vaše nadaljnje delo in uspeh.

— m

Proračunske težave ali stipendije s mesečnimi zamudami

Pred dnevi so telefonske žice sporočile v notranjost de-
žele težko prizadeto besedo skupine študentov, ki so z
več nestrastno zadrževali sprejemajo študentov, za katero so se
pogodbeno zavezali, da bosta obe strani svoje obveznosti
točno izpolnjevali. Večje število letošnjih študentov, ki so
podpisali študentske pogodbe, se ni sprejelo prvih denar-
nih pošilk, zaradi proračunskih težav in nezletenosti
davkov.

Splošni zakon o študentiranju
je stvar postavil na pravo me-
sto. Decentralizacija podeljevanja
stipendij se je izkazala zelo
koristna pri usmerjanju študent-
ske mladine v stroke in poklice,
kjer je precejšnje pomanjkanje,
obtem pa so se z novim načinom
stipendiranja zavarovale ko-
risti teritorialnih enot, ki so bili
s prejšnjim načinom študentira-
nja prikrajšani za strokovnjake,
ki niso hoteli sprejeti službenih
in strokovnih obveznosti v od-
daljenih in gospodarsko manj
razvitih področjih. Sadovi nove-
ga načina študentiranja se že ka-
žejo v pravi luči. Družbena skup-
nost, občine, gospodarske organi-
zacije in okraj, ki so priprav-
ljeni kaj žrtvovati za vzgojo vi-
sokošolskega naraščaja, si bodo
postopoma vzgojili svoje lastne
kadre, s katerimi bodo lahko za-
gotovili svoj vsestranski gospo-
darski in kulturni razvoj. Ta os-
novna gonilna sila, ki sili posa-
mezne upravne enote k načrtnem

podpiranju posameznih poklic-
nih strok, za katere mislijo, da
jim bodo v prihodnosti potrebne,
pa je na drugi strani odrekla
vsako materialno pomoč študen-
tom, ki se niso opredelili za študij,
ki ga posamezni okraj in ob-
čine predpisujejo za pridobi-
te materialne pomoči. Dosedaj-
nji razpisi in konkurse po okra-
jih pa kažejo precejšnje zapo-
stavljane nekaterih strok, zla-
sti v posveti in umetnosti. Tak-
šno pojmovanje okrajnih in drugih
študentskih komisij je preveč
ozko, da bi bilo lahko smatrano
za razumno.

V republiko imamo po nepo-
polnih podatkih 5600 srednješol-
skih in visokošolskih študentov.
Skupaj izdajo republiko, okrajni
organi in gospodarske organiza-
cije 245 milijonov dinarjev na
leto. Od vseh študentov odpade
na visokih šolah 2280 študentov,
kar znaša približno 35 od-
stotkov vseh študentov. Če pa
upoštevamo samo študente, ki ni-

so iz Ljubljane, dobiva približno
dobro polovico stipendije.

Precejšnje so razlike sredstev,
ki jim posamezni okraj višajo
v sklad za stipendiranje. Se ve-
če pa so vselej razlike v vi-
šini povprečnih stipendij med
okraji in gospodarskimi organi-
zacijami in posveti. Tako so
približno stipendije podjetij in
tovarni skoraj za 1.000 dinarjev
večje napram okrajem in ob-
činam, tudi med posameznimi
okraji so še vedno precejšnje raz-
like. Tako je povprečna stipen-
dija v okraju Gorica napram
okraju Trbovlje skoraj za 1.600
dinarjev večja v korist Gorice.
Splošno je znano, da je okraj
Koper dal v sklad za študenti-
ranje relativno največ sredstev in
da so tudi stipendije v tem okraju
zdalekaj največje. Niso redki
primeri, da se posamezne komi-
sije podjetij in gospodarskih or-
ganizacij ne držijo določb o vi-
šini stipendij, ki jih predpisuje
temeljni zakon o študentiranju.

Druga splošna značilnost je v
pojavi, da podjetja načelno sti-
pendirajo slušatelje višjih letni-
kov in predvsem absolvente,
medtem ko padejo v breme okra-
jev in občin predvsem slušatelji
nižjih letnikov. Na splošno se
pogosto govori, da so posamezne
fakultete pri študentiranju zapo-
stavljene. Primerjava podatkov
ne daje takšnega videza. Na-
sprotno, glede številne moči po-
sameznih fakultet so stipendije
dokaj enakomerno razdeljene.
Morda je večje nesorazmerje med
strokami znotraj samih fakultet
in oddelkov. Podatki govorijo,
da med študenti odpade 30 od-
stotkov na slušatelje prirodoslovno
matematično filozofske
fakultete, 19 odstotkov na sluša-
telje pravno ekonomske fakul-
tete, 14 odstotkov na slušatelje
medicinske fakultete, 23 odstot-
kov na slušatelje tehniške fakul-
tete, 4,5 odstotka na slušatelje
agronomske gozdarske in veteri-
narske fakultete in 4 odstotke
na umetniške akademije. V teh
podatkih niso upoštevane stipen-
dije podjetij in gospodarskih or-
ganizacij. Značilno je tudi dej-
stvo, da od vseh študentov, ki jih
podeljujejo podjetja in gospo-
darske organizacije, ni nihče ene
stipendije za PMFF.

Povprečno največ študentov
odpade na slušatelje pravno-eko-
nomske fakultete, kjer je pri-
bližno vsak drugi študent študen-
tist. Najmanj študentov pa je
razpisanih za nekatere skupine
na filozofski fakulteti, za kate-
re je morala republiška komisija
za študentske razpise konkuren-
sno razpisati konkurenco s
sredstvi, ki so ji bila dodeljena
v sklad.

Kemiki:

Če pa denarja ni...

Na letni skupščini ZŠ kemi-
je so v triurni razpravi govo-
rili o vrsti problemov, ki so
ostali nerešeni v preteklem
letu, ali pa se šele sedaj po-
javljajo v ostrejši obliki. Po-
sebe pozornosti je bilo de-
ležno delo študentske komisije.
Storili so napako, da med let-
nim niso izvajali sklepov, ki
so bili sprejeti na posvetoval-
ni s trokrovniki iz prakse ter
na medfakultetni konferenci.
Težnja, usmeriti študij tako,
da bi končno dobili strokov-
njake splošnega tipa, je pri
večini predavateljev se pre-
malo prišla do izraza, naspro-
tno, nekateri pojavi, n. pr. iz-
dajanje zajetnih skript, vodijo
v popolnoma drugo smer ozke
specializacije. Za ureditev
vzporednega vprašanja, podi-
plomskega študija, ni bilo
praktično ničesar storjenega.

Na glasbeni akademiji:

Brez načrtov in pobud

Pred kratkim je bila letna
skupščina študentov glasbene
akademije. V preteklem letu je
bilo v organizaciji mrtvilo, ni-
česar niso naredili. Mrtvilo je
po mnenju lanskega odbora
krivo nezanimanje študentov za
organizacijo in za akademijo
sploh. Organiziran je bil festi-
val, toda še to je bila zasluga
kluba komponistov.

O študentskih in socialno-eko-

Izboljšanje prakse in pri- znanje plačilnega razreda

V drugi polovici novembra je
imelo združenje slušatelje višje
šole za medicinske sestre svojo
letno skupščino. Skupščina se je
udeležila tudi zastopnik Sveta za
ljudsko zdravstvo in socialno po-
litiko LRS, predstavnica Društva
medicinskih sester in preda-
vatelj šole. V poročilu je
bilo govora o sodelovanju slu-
šatelj pri proslavah izven šole.
Slušateljice so se zavzele
tudi za izboljšanje prakse na
nekaterih oddelkih. Študij je
oteženo zaradi pomanjkanja
učbenikov in skript. Tako iz-
obirne snovi interne in pediat-
rije nimajo nobenih pripomoč-
kov in skript, razen beležk s
predavanj, ki pa jih težko za-
pisujejo. 180 navzočih študentov
je podprlo predlog da se diplo-
manti medicinski sestre prizna
ustrezni plačilni razred. Po ob-
vestitvi bo to vprašanje kmalu
pravno ugodno rešeno.

Zalostinka brez not

Ne boste verjeli, pa je le
res, da je neko združenje ime-
lo takšno skupščino.
Poročilo: Napravilo se ni
nič. Vzrok: nezanimanje stu-
dentov.

Druga točka: Študijski pro-
blemi. Revizija učnega pro-
grama je nujna!
Enako eksperimentalno so od-
pravili tretjo točko. Volijo so-
cialno ekonomsko komisijo,
čeprav ljudje niso socialno
ogroženi. So v službah.

— Kdo bo?
— Boš ti?
— No, pa bom!
Nekdo je uraden in vzame
stvari resno: Predlagam...

Modrooko dekle je požrtvo-
valno.
— Jaz bom tudi v komi-
siji!
— Dobro. Boš ti tudi. An-
ka?

— Ne!
— Zakaj ne?
— Če pa ne maram...
— Če ženska reče ne, je že
ja. Kaj pa ti Lejze?
— Ne, jaz ne rabim denarja.
Lotijo se naslednje točke,
volitev novega odbora:
Nekdo, ki opazi na tabli
napisan skoraj celoten lanski
odbor:
— Predlagam, da izglasu-
je mo zaupnico lanskemu odbo-
ru.
Po premisleku odločijo, da
to ne gre.
— Predlagam...

— Tega ne moremo, ker je
v Rimu.
— Pa bi ga vseeno. Doba-
je, če je v odboru tudi kak
član ZK.

Imeli ga bodo po vsej ver-
jetnosti za blagajnika.
Pobirajo volilne listke.

— Sem že pozabil, koga
sem volil.
— Fantje, tega volimo, ta
bo vice delal.

Študentje se ogrejejo, ko
govorijo o ekskurzijah. Potem
se razprava zaostri.

— Na plakat sem napisal,
da je udeležba strogo obvez-
na. Pa vas je nekaj čez po-
lovico. Nobenega zanimanja
nimate. Tako mi greste na
živce, da bi tulili! Tisti, ka-
terim je organizacija španska
vas, tudi organizacija nič ne
brigajo. Pustili jih bomo pro-
fesorjem na milost in nemi-
lost. Naj jih raztrga, če ho-
čejo.

Publika:
— Kaj nas zmerjaš!
— Bruci so ignoranti!
— Nobenemu hudiču se nič
ne ljubil.

— Sami penzionisti ste!
Tisti, ki ne potrebuje de-
narja:
— Vedno slišimo, da naša
organizacija nič ne dela. Jaz
pa mislim, da nas vešina le
dela v kakšni organizaciji.
Opozicija sprašuje prisotne:
— Kdo od vas kje kaj dela?
Molk.
D. V.

Križi in težave s fiziko

Problem predavanj iz fizike
je na prirodoslovno-mate-
matičnem oddelku že nekaj let
poreč. Vemo, da imajo stu-
dentje vrsto težav zaradi po-
manjkanja prostorov in pre-
davalstev. Ker ni bilo bolj-
šega izhoda, so predavateljem
fizike na tehniški fakulteti
naprtili še slušatelje prirodoslovno-matematičnega oddelka,
vendar pa temu bremenu
niso kos. Razen tega študent-
je-prirodoslovci ne morejo biti
zadovoljni s predavanji fizike
na tehniki, saj so predavanja
popolnoma prirejena za teh-
niški študij. Nekatere stroke
tako fizike, ki jo poslušajo
in opravljajo izpite, sploh ne
potrebujejo in je to za njih
nepotrebna študentska obreme-
nitev. Zaradi velikega števila
slušateljev so predavanja pra-

vo trpljenje, pri vajah pro-
fesorji ne morejo objektivno
oceniti njihovega znanja in za
izpite jim primanjkuje časa.
Na vsak način bo treba nekaj
ukreniti.

Začasna rešitev in trenutno
najbolj pametna bi bila za
farmaceute, če bi poslušali fi-
ziko skupaj z veterinarji, kot
je to urejeno v Zagrebu. To
bi bila tudi dobra rešitev s
stališča učnega načrta, ki za
farmaceute ne predpisuje fi-
zike v tehniškem obsevu. Isto-
časno bi s tem zmanjšali šte-
vilo slušateljev in predaval-
nicah na tehniki.

Tako bi z malo dobre volje
pomagali najprej farmaceu-
tom, če že za biologe in osta-
le prirodoslovce zaenkrat ni
druga rešitve.

M. T.

Ob obisku predstavnikov romunske mladine

STODVAJSET LET najstarejše romunske univerze

Ob obisku delegacije romunske mladine in študentov,
ki se je pred dnevi mudila v Ljubljani, vam bomo posredo-
vali nekaj zanimivosti iz njihovega univerzitetnega življe-
nja. V LR Romuniji je 7 univerzitetnih središč, med njimi
je seveda najstarejša univerza v glavnem mestu. Velik
ugled imajo tudi manjša univerzitetna središča, kjer imajo
visokošolske ustanove veliko kulturno tradicijo. Za danes
vam je naš sodelavec pripravil sestavek o »Academia Mi-
hailaena«, to je o današnji univerzi v mestu Jassy, ki je
najstarejša visokošolska ustanova v tej deželi.

Mesto Jassy je bilo v de-
vetnajstem stoletju važno kul-
turno središče v Romuniji.
Leta 1835, pod vladjo Mihaila
Sturdza, so tu ustanovili prvo
visokošolsko ustanovo, ki je
uporabljala romunski jezik,
danes je to univerza »Al. I.
Cuza». Ze prej, skoraj dve
stoletji pred tem dogodkom je
bila ustanovljena grfijska
akademija po zaslugi vojvode
Vasilija Lupu. Glavni profesor
te akademije je bil kijev-
ski mitropolit, ki pa je bil ro-
munskega porekla. To je bil
sicer začetek, vendar pa pouk
ni bil v domačem jeziku in ne
moremo smatrati te za ro-
munske ustanove. »Akademija
Mihailaena« je bila plod
prizadevanj domoljubnih in-
telektualcev. Prizadevanja so
bila resna in ta akademija je

kmalu postala ne le središče
borbe za nacionalno kulturo,
temveč tudi področje, kjer so
se uveljavili novi pogledi v
znanosti. Imena profesorjev te
akademije še danes mnogo po-
menijo v romunskem kulturnem
življenju. Vse to so bili
prvoroci, ki so prvi v svoji
domovini pričeli proučevati
razne vede znanosti in druž-
benega delovanja ter dosegli
določene rezultate. Mnogo
mladih so tudi pošiljali v tu-
jino na specializacijo. Leta
1839 je bila ustanovljena javna
knjižnica, ki je potem pre-
šla v roke univerze in ima
danes več kot milijon zvezkov.
Tudi v družbenem življenju
dežele je ta ustanova imela
vedno pomembno vlogo.

Leta 1843 je predaval M. Ko-
galniceanu o nacionalni zgo-

dovin, kjer se je zavzemal za
združitve dežele. Fevdalni ele-
menti so ostro reagirali in na
vsakem koraku ovirali profes-
sorje, ki so v svojih predava-
njih širili progresivne ideje in
postavljali stališča, ki so sko-
dovala ugledu in moči fevdal-
nih gospodov. Prišlo je celo
tako daleč, da so ukinili ro-
munski jezik na tej šoli, ki je
potem dolgo let živelarila v
tesnih okvirih francosčine in
še naslednjih vojvodah ji je
spet dal možnosti širšega raz-
voja. Kmalu se je preimeno-
vala v univerzo in do danes
dela romunskemu narodu ve-
liko število znanstvenikov in
pisateljev. Če danes v Romu-
niji govorimo o tej univerzi,
pomeni to tisto ustanovo, ki
ima ne le dolgo tradicijo tem-
več tudi tak sloves, da bi
mnogi študenti radi študirali
tam.

OBRAČUN...

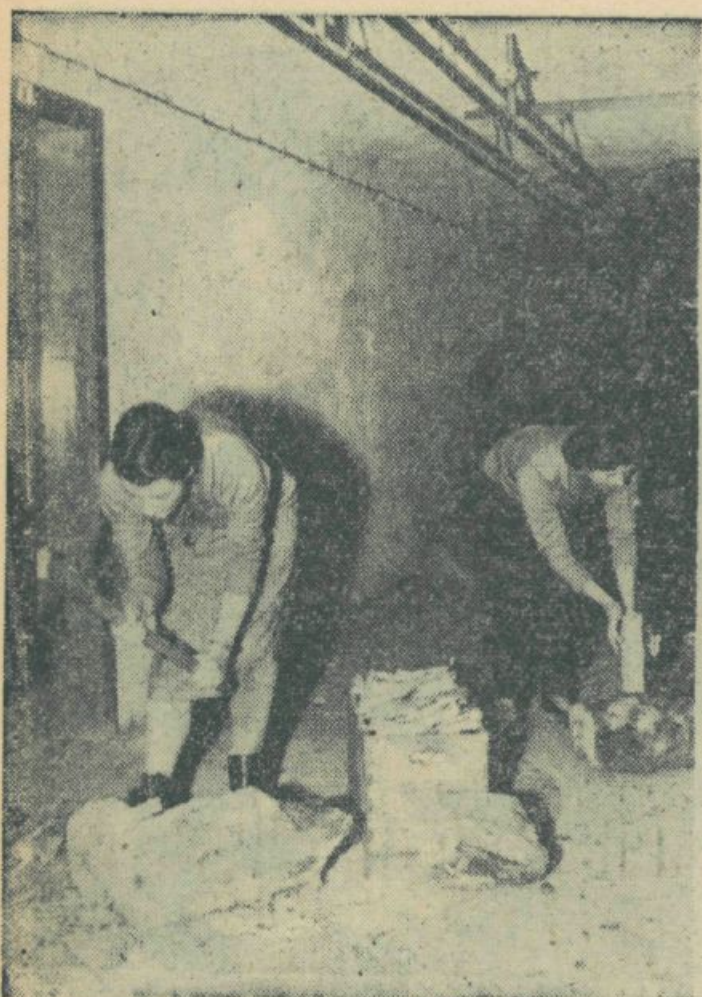
(Nadaljevanje s 1. strani)
predmeta. Določbe osnutka za-
kona pravijo, da mora študent,
ki na izpitu drugič ne dosegne
pozitivne ocene, opravljati izpit
tretjič pred komisijo. Če tret-
jič izpita ne opravi, odloča o
četrti prijavi za izpit fakultetna
uprava. Ta lahko izpit dovolí
ali pa zavrne. Stališče ZŠJ tej
določbi toliko nasprotuje, da
študentje dobijo pravico štiri-
krat poizkusiti izpit iz nekoga
predmeta. Kandidat, ki četrtič
pade iz naj zopet vpisoval kri-
tični predmet, vendar se mu
omejijo študentske pravice.

DOMAČE PRAKSE

Zapostavljanje domačih praks
in izpolnjevanja v domačih
tovarnah je postalo značilno.
Fakultetne uprave, razen redkih
izjem, niso skrbale, da bi stu-
dentje dobili zadostno število
domačih praks. Na drugi strani
pa tudi delovni pogoji in zaslus-
šek v domačih tovarnah in pod-
jetjih ni odgovarjal stvarnemu
razmerju. Pogosto opazimo med
študenti podcenjevanje in neza-
nimanje za domače prakse, ne
glede na to, kakšne so. Poimo-
vanje, da se edino v inozemstvu
lahko česa naučimo, je zmojno
in kvarno, ker ne upošteva pri-
lik, v katerih bomo kot stro-
kovnjaki delali.

Predstavniki romunske mladine med pogovorom v študentskem naselju

TEŽAVE PRED ZIMO V ŠTUDENTSKEM NASELJU

Z LETNIH SKUPŠČIN ZDRUŽENI

Smo za stari izpitni režim

V soboto, 24. novembra, so
imeli skupščino študentje go-
zdarstva. Glavna značilnost za
lanskoletno dejavnost združe-
nja je bilo reševanje študijskih
problemov. V ta namen
so organizirali posvetovanje s
praksco. Tesno so sodelovali
tudi s profesorji. Tudi v raz-
pravi, ki je sledila poročilu, so
govorili največ o študijskih
problemi, predvsem o neso-
razmerno velikem številu ab-
solventov in o pretežnem po-
goju za tretji semester. V raz-
pravi o izpitnem režimu so na-
sprotno razpravljali, ki je preda-
gan v osnutku republiškega
zakona o univerzi, in se odlo-
čili za dosedanjega. Sklenili so
tudi, da bodo čimbolj sodelo-
vali pri sestavljanju fakultet-
nega statuta.

Daljša časa so tudi razpravlja-
li o idejno-političnem delu.
Mnogi so predlagali, da bi za-
čeli s predavanji o raznih
družbeno-političnih in kulturnih
problemi.

Elektrotehniki:

Kje so komunisti?

V petek, 23. novembra, so
imeli svojo skupščino študent-
je elektrotehnike. Ugotovili so,
da je bilo lanskoletno delo
močno ovirano zaradi slabe
povezave odbora združenja z
obema skupinama za jaki in
šiki tok. Na skupščini so stu-
dentje našli rešitev tega pro-
blema v posebnih poodborih
za vsako skupino in za prva
dva letnika.

Člani študentske komisije so
med reševanjem študentskih

problemov kritično pretresali
vse predmete. Namervano
konferenco s strokovnjaki iz
prakse pa so morali preložiti
na letošnje študijsko leto. Pač
pa so izvedli ankete med pod-
jetji, na katere pa so dobili le
tri odgovore.

Skupščine se je udeležil tudi
predstojnik oddelka ing. Pehani,
katerega so študentje
med diskusijo spraševali o
študijskih problemih.

Večina članov je za delo
organizacije nezainteresirana,
saj v mnogih primerih ne pla-
čujejo nič članarine. Mnogo
premajhno pa je tudi zana-
manje članov ZK, saj na skup-
ščini ni posegel v razprave
nit eden. Zato so izgleda za
idejno-politično delo tudi za
najprej malo obetajoči.

Gradbeniki:

Dajte nam vsaj skripta!

Dne 23. novembra je bila
skupščina gradbenikov. Udele-
žili so se je tudi trije profes-
sorji, med njimi predstojnik
oddelka ing. Sketi. V svojem
poročilu se je predsednik
združenja med drugim dotak-
nil tudi kadrovskega vpraša-
nja in ideološke vzgoje stu-
dentov. Lanski odbor bi lahko
na tem področju pokazal kaj
več aktivnosti. Skupščina je
sprejela sklep, da se osnu-
jejo po posameznih letnikih
odbori, ki bodo skrbeli tudi
za idejno-politična dela med
študenti.

IZID VOLITEV

STUDENTSKEH PREDSTAVNIKOV V UNIVERZITETNI IN FAKULTETNE SVETE TER UNIVERZITETNO SKUPŠČINO

Univerzitetni svet

Predstavniki: DOLANC Stane 3125 glasov, name-
stnik: VOJSK Adolf 1669 glasov.

Fakultetni svet prirodoslovno-matematično-filozof- ske fakultete

Predstavniki: ČARNI Ludvik 405 glasov, name-
stnik: PRODAN Silvan 337 glasov.

Fakultetni svet pravno-ekonomske fakultete

Predstavniki: SFILIGOJ Gabrijel 535 glasov, na-
mestnik: FABJANČIČ Milan 218 glasov.

Fakultetni svet tehniške fakultete

Predstavniki: JAKOVIČ Slavko 1009 glasov, na-
mestnik: KAPUS Franc 508 glasov.

Fakultetni svet medicinsko-stomatološke fakultete

Predstavniki: TOŠ Ljubo 323 glasov, namestnik:
BUNTA Stjepan 260 glasov.

Fakultetni svet agronomsko-gozdarske in veterinarske fakultete

Predstavniki: PETRIČ Jože 164 glasov, namestnik:
ZUPAN Marjan 162 glasov.

Univerzitetna skupščina

Prirodoslovno - matematično - filozofska fakulteta: Bele
Zivana, Čarni Ludvik, Jezernik Drago, Skaza Ale-
ksander, Repič Darinka, Vrtič Stane, Prodan Sil-
van, Plut Judita, Sket Boris, Bratina Tine.

Pravno-ekonomska fakulteta: Merhar Viljem, Vidmar
Ivan, Vojsk Adolf, Klančar Rafael, Fabjančič Mi-
lan, Petrovič Peter, Tomlje Valentina, Stupan
Mitja, Merhar Franc.

Tehniška fakulteta: Zupančič Milan, Osojnik Tito,
Pardupski Andrej, Vavpotič Rudi, Macek Stanko,
Križman Janez, Koprivnik Rudi, Čeharja Hum-
bert, Seljak Zoran, Čerč Franc, Šmid Filip, Kalan
Lojze, Podberšek Janez, Kostevc Bernard, Kolenc
Tone, Čelik Janez.

Medicinska fakulteta: Turk Rajko, Šoringer Slavko,
Škarič Ilija, Bunta Stjepan.

Fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo:
Kovačič Vlado, Maselj Karel, Tavčar Edo.
Udeležba je bila 56,5%.

„Domovina, svoboda, Evropa“

Opisovanje vtisov je pogojeno s človeško osebnostjo in odnosom. zato naj bodo te misli iz beležnice in obrobne pripombe udeležence šestega mednarodnega seminarja hamburške študentske organizacije FES »Freundschaftsbund europäischer Studenten« od 26. VII. do 8. VIII. 1956 v Hamburgu, Berlinu in Nehmutu.

HAMBURG je največje evropsko pristanišče s 15 km svobodne luke na Labi in njenih kanalih, ki so tako prepreženi, da je pristanišče pravi labirint, kjer se lahko prevaža ure in ure in ne moreš spoznati »vseh skrivnosti«. Povsod so zasidrane oceaniske ladje, ki potujejo v dvesto različnih smeri, pristanišče je danes skoraj obnovljeno, modernizirano in delavcev skoraj ne vidimo. Kaj vse je dosegel človek za svoje dobro po letu 1856, ko je iz tega pristanišča odplul prvi parnik v Severno Ameriko Hamburg ima še mnogo muzejev in galerij, kjer je vse polno znamenitosti in dragocenosti; od kitajskega porcelana do rokopa Korana iz XVI. stoletja; tu je trgovsko središče sveta in veliko zabavišče vseh morjeplovcev. Človek bi potreboval tedne in tedne, da bi spoznal mesto, mi pa smo imeli na razpolago le nekaj dni.

Na seminarju v Hamburgu smo razpravljali o naslednjih vprašanjih: 1. ponovna združitev Nemčije, 2. kopsistencija in 3. združena Evropa. Tri vprašanja, ki danes najbolj tarejo Nemce, predvsem politične stranke, čeprav moram pripomniti, da FES ni politična

organizacija in ne pripada v okvir nobene stranke. Na seminarju so predavali tako strankarsko neopredeljeni ljudje, kakor tudi predstavniki CDU in SPD o stališču svojih strank.

V hamburškem magistratu nas je drugi dan seminarja sprejel tudi profesor pedagogike, član senata in predsednik šolskega sveta mesta Hamburga, dr. Wenke, ki je mnogokrat poudaril, da moramo

študentje proučevati Evropo, vsak narod posebej, in ob tem misliti na enotno in združeno Evropo, ki bi se borila proti komunizmu ali pa na tisto go-

spodarsko, kjer naj bi dominirala Nemčija s svojim najmočnejšim ekonomskim potencialom.

Ce je kdo navdušen za ekonomsko Evropo, jaz jo odklinjam, ker bi v tej imeli vodilno vlogo najbolj razvite države predvsem pa Nemčija. Ali se ne bi morale potemtakem mnoge države odpovedati svojemu samostojnemu ekonomskemu razvoju? Sledila bi tudi odpoved narodnostno kulturno-političnega življenja in skratka odpoved samobitnosti na račun velesil. Ali ni to zločin?

Morda bi bila možna »ekonomska Evropa«, če bi najbolj razvite države spoštovale narodnostno ekonomski razvoj vseh in njegove specifičnosti; pomagale bi in vzorno krepile ekonomiko šibkejših. Toda to bi bila kvalitativno višja ekonom. združitev Evrope in ne kakor si jo sedaj zamišljajo. Ne moremo imeti iluzij, da bi z realizacijo sedanjih načrtov bile zadovoljne vse države. Vsekakor pa je nemogoča v tem okviru nevtralizacija Nemčije z njenim ekonomskim potencialom, kar je pravilno poudaril predavatelj o programu CDU. Če pa odklanjamo ekonomsko Evropo, še daleč nisimo storili ničesar za nevtralizacijo Nemčije.

Na seminarju je bil najbolj grob izpad nekega študenta iz Francoske Španije, ki se je zavzemal za to, da bi zahodne države odpovedale vse trgovinske stike s »komunističnimi deželami« in jih tako prisilile k propadu. Mislim, da je ta izjava ničeva in v današnjem položaju tako nesmiselna, da se jo lahko spomni le kak falgantist, ki že dolgo ni imel stika z življenjem.

Razgovarjali smo se tudi z dr. Gräfin Dühnhoft iz redakcije časopisa »Die Zeit« o problematiki združitve Nemčije. Govorila je o tem, da bo vzhodno-nemška mlada generacija vzgojena v marksističnem duhu in da bo to težava v združenju Nemčiji. Tu se je spet vmešal Španec, ki se je bal prevladovanja marksistične ideologije na zahodu, češ da se vzhodne države ukvarjajo predvsem z ideologijo, zahodne pa, po njegovem, z ekonomiko. Pozneje nam je še

nekaj predavateljev dokazovalo nujnost evropskega trga, povedali so na primer to, da 19 evropskih avtomobilskih veletovarn izdelava komaj toliko motorjev kot Ford in General Motors v ZDA. Govorili so tudi o tem, da v Nemčiji ni razlik med ljudmi, da se vsi lahko vozijo z istim vlakom in berejo iste časopise in da proletariata kratko malo ni več. Ce vemo, in kar je res, da ima 20 odstotkov prebivalstva v rokah vsa produkcijska sredstva, ni treba tega posebej komentirati. Nemci pač hočejo poudariti svojo demokratičnost in dokazati svetu, da se jim godi krivica glede njihovih meja. Morda bi na tem mestu povedal to, kar je poudaril predavatelj o programu CDU, da je geslo nemške vojske: »Domovina, svoboda, Evropa!« Zanimivo bi bilo vedeti, do kam sega ta domovina. Vsekakor so tu mišljena ozemlja okraj Odre in Nise, katerim se po izjavi von Brentana še niso odrekli. Seveda prav vse, tja do Kaliningrada in Tilsita, ki sta pod sovjetsko administracijo. Tako govore o svobodi in demokraciji in hkrati odkrivajo spominke plošč padlim v osvajalnih vojni 1939-45. Prepovedali so komunistično partijo, ki je sicer imela samo 40.000 članov. Zdi se mi, da to ni udarec samo za KPN, temveč za vse pro-

gresivne sile v Nemčiji. In prav ta prepoved nam kaže bolj v bodočnost in odkriva barvo, ki bi na zastavi združene Evrope pod nemškimi vodstvom prišla bolj do izraza.

Med hamburškimi siluetami zavzema »gospod Bismarck« važno mesto

RESNA KRIZA v mednarodnem študentskem sodelovanju

MILOŠ MIKOLIC
Politični problemi pred mednarodnimi forumi (Nadaljevanje in konec)

Pred študenti večine držav stoje tudi vprašanja, ki presejajo okvir univerz, vprašanja, ki imajo določen družbeno-političen karakter. Razna mednarodna vprašanja, od katerih je odvisno enakopravno sodelovanje med narodi in mirni razvoj človeštva, ne morejo ostati izven zainteresiranosti študentov. Poleg tega je zlasti važno za vprašanje, o katerem razpravljamo, tudi dejstvo, da študenti, ki se bore skupno s svojim narodom proti kolonialnemu suženstvu in za nacionalno enakopravnost — to pa pomeni tudi za popolni in svobodni razvoj nacionalne kulture in prosvete — s polno pravico zahtevajo solidarnost študentov drugih držav, posebno pa še mednarodnih študentskih organizacij. Zaradi navedenih elementov je normalno, da govorijo študenti na mednarodnih sestankih tudi o vprašanjih političnega karakterja. Pri tem pa je najbolj važno to, da taka razpravljanja ne izhajajo iz povsem ozkega stališča konkretnih političnih naziranj ene ali skupine držav ali s stališča ene ideologije. Smatramo, da je to mogoče doseči in da je osnovni pogoj za to popolna enakopravnost vseh udeležencev, medsebojno spoštovanje njihovih naziranj in popolna suverenost nacionalnih študentskih organizacij. Normalno je, da obstajajo največje

razlike prav v vprašanjih političnega značaja. Pri dvostranskem delu pa tudi pri regionalnem sodelovanju je lahko soglasnost večja, pri splošnem medsebojnem sodelovanju pa obstoj večjih razlik zmanjšuje možnost soglasnosti, če se gornji principi ne spoštujejo. To dejstvo še enkrat potrjuje značaj dvostranskih oblik sodelovanja.

MSS ima bolj realistična stališča kot COSEC, toda...

Niti konferenca na Ceylonu niti kongres v Pragi nista mogla mimo tretjega vprašanja, enega najbolj važnih in najbolj aktualnih v mednarodnem študentskem sodelovanju. Tako na Ceylonu, kot v Pragi je prišlo glade na prejšnja stališča do zboljšanja, vendar še vedno ostane v obeh primerih pr. »sile«.

Splošna resolucija s Ceylona o tem vprašanju sicer nekam sramežljivo, toda vendar priznava, da je danes več pogovorov enotnost kot poprej in posebej omenja iniciativno in direktno kontakte nacionalnih študentskih organizacij. Večjeje pomena pa so nekatera konkretna resolucije, ki so jih sprejeli na Ceylonu. Tako so sprejeli jugoslovanske resolucije, s katero Mednarodna študentska konferenca priznava pomembnost mednarodnih študentskih sestankov mimo COSEC in MSS ter priporoča udeležencem mednarodne konference sodelovanje na takih sestankih. Za sprejem te resolucije so bile odločilne izkušnje in uspehi mednarodnega študentskega sestanka v Dubrovniku.

V omenjeni splošni resoluciji, še bolj pa pri diskusijah o tej resoluciji, so poudarjali, da je možno reševati problem neenotnosti v študentskem gibanju s tem, da se predstavniki nacionalnih študentskih

organizacij udeležujejo sestankov mednarodne študentske organizacije. To pa je le iluzija, ki je zavestno ali podzavestno diktirana v glavnem zaradi posebnih propagandnih razlogov, ne pa zaradi resnične želje po enotnosti. Kajti, dokler se po eni strani sprejemajo take resolucije, se na drugi strani — na isti konferenci — govori in sprejema zaključke, kjer se kaže skrajna nenaklonjenost nasproti študentskim organizacijam in mišljenjem študentov iz tistih držav, ki niso zastopane na mednarodnih študentskih konferencah.

Na kongresu MSS so — kar je značilno — poudarili, da nista niti MSS niti COSEC po svojem sestavu univerzalna. Pomembno je tudi to, da so iz članstva MSS odstranili one male grupacije iz posameznih držav, ki niso reprezentativne zveze. To pomeni, da se je MES končno odrekel deklariranju, da predstavlja vse študente sveta. To je dejansko samo realistična ocenitev, koristna, ne pomeni pa sama po sebi vraga, kar se zahteva.

Po drugi strani se MSS menjuje še vedno ni odrekel Luzijam, da bi lahko zbrali okrog sebe vse študentske organizacije. To je mogoče razlagati tako, da vidi MSS svojo vlogo v borbi za »enotnost študentov«, in v tem da morajo prvenstveno utrditi in razširiti svojo aktivnost. Glede vloge MSS pri premostitvi razcepljenosti v študentskem gibanju je bil kongres v Pragi precej nejasen in neločilen. Nejasna je trditve, da je osnovna naloga vseh študentov sveta »svetovna študentska enotnost«. O kakšni enotnosti je tu govora? Mi smatramo, da zveni v sedanjem trenutku, pri obstoju dveh mednarodnih forumov in novih elementov, o katerih smo govorili (Nadaljevanje na šest. strani)

Univerzitetno naselje v Kairu

Tuji študenti na Japonskem

Potovati na Japonsko, to ni majhna stvar, saj ji je le malo dežel na svetu tako blizu, da ne bi že potovanje samo in cena zanj predstavljala nepremagljivo oviro. Na Japonskem pa je kljub temu 3500 študentov iz drugih držav; večinoma so študenti.

Dokaj živahna in organizirana je zamenjava študentov z ZDA. Vsako leto pošljejo tja iz Japonske na šolanje okrog 300 mladih ljudi, od tega je dobra tretjina študentov; prav tako pošljejo Američani svoje čez ocean; vsako leto je med njimi kakih 20 študentov. Večina jih ostane na Japonskem le eno leto (študenti višjih letnikov). Obstaja pa tudi več ustanov, ki skrbijo za šolanje, predvsem tehnično, mladih ljudi iz azijskih držav.

Največ je korejskih študentov, ki jih je na vseh japonskih univerzah kar 2242, medtem ko je kitajskih (L. R. in Taiwan) 672. Iz Indonezije je 30 študentov in iz Indije 10. Med neazijskimi deželami imajo največ svojih študentov tu ZDA (459). Vse druge številke pa so majhne in nobena druga država nima na Japonskem več kot 10 svojih študentov. Zastopanih je še šest azijskih, 13 evropskih in 5 ameriških držav. Jugoslovanskih študentov zaenkrat na Japonskem še ni.

Največje število tujih študentov je vpisanih na družbenih, gospodarskih in pravnih fakultetah (nad 1500), od teh je tu 1188 študentov iz azijskih dežel. Po številu vpisanih so na drugem mestu tehniške fakultete, kjer pa je le 16 študentov iz neazijskih dežel. Fakultete za literaturo so na tretjem mestu po številu vpisanih tujih študentov: 404 iz azijskih in iz ostalih dežel sveta 106 (od tega 83 iz ZDA). Medicinska študira le 6 Američanov, toda 250 študentov iz Kitajske (93 iz L. R.) in Koreje. Na agronomskih fakultetah je 122 tujih študentov (skoraj vsi iz azijskih dežel), pedagoško študira 86, glasbo in umetnost pa 70 tujih študentov.

In še ena velika ovira preprečuje mnogim tujim študentom potovanje in bivanje na Japonskem. Jeziki V Tokiu imajo

Japonski študentje znajo živeti precej ceneje kot njihovi inozemski kolegi, ki se nahajajo na Japonskem. Saj včasih že 5000 jenov zadostuje za preživljanje. Številne ustanove pomagajo študentom, da ti lahko dobe kako honorarno zaposlitev. Na sliki: skupina študentov v posredovalnici za delo, kjer je vse polno oglasov za »študentske kandidate«.

za vse tuje študente organizirane posebne tečaje, ki trajajo eno leto. Sele po tem času je večina tujcev sposobna voditi konverzacijo in slediti predavanjem v japonskem jeziku.

In končno je še ena ovira: stroški bivanja so zelo visoki, okrog 25.000 jenov mesečno: hrana, zelo dostojno stanovanje, knjige, šolnina in stroški za tečaj japonskega jezika. Japonski študent je sposoben shajati na mesec z 15.000 ali celo s 5000 jeni.

Strokovnjaki pravijo, da so azijski študenti med vsemi najresnejši, njih štipendirajo njihove vlade. Mnogi pa menijo, da bi tudi za evropske študente ne bilo odveč, če bi v večjem številu prišli študirat na Japonsko, predvsem literaturo, pedagogiko in družbene vede. To ne bi samo pripomoglo k zblizanju evropskega in azijskega duha, temveč bi morda evropski študenti več pridobili, kot pa Japonski v Evropi? Kot prosvetno ministrstvo tako tudi študentske organizacije pripravljajo v najbližnji bodočnosti ukrepe za zamenjavo študentov in za olajšanje pogojev študija in bivanja na Japonskem.

Egipt, Budimpešta in študentje

(Nadaljevanje s 1. strani)

nalne študentske zveze: danska, avstrijska, finska, angleška, nemška, norveška, italijanska, škotska, švicarska, ameriška, organizacija WUS in še mnoga druga združenja v okviru splošne pomoči neke države ali organizacije. ZSJ je nudila pomoč madžarskim in egiptovskim študentom v okviru pomoči jugoslovanskega Rdečega križa. Mnogo je bilo seveda resolucij in deklaracij, ki pa so v večini primerov imele strogo propagandno značaj. V Avstriji je bil sklican sestanek COSEC, ki pa se ga predstavnik ZSJ ni udeležil, ker smatramo, da je bil sestanek nepotreben, ne dovolj resen in kot tak le člen v verigi splošne propagandne akcije nekaterih študentskih

organizacij na zahodu in COSEC.

Na drugi strani pa je zanimivo pogledati, kje in kako so študenti demonstrirali proti napadu treh zaveznikov na Egipt. V vseh univerzitetnih središčih Azije in Afrike je bilo precej živahno. V Džakarti so študenti napadli angleško in francosko poslaništvo in zahtevali prekinitev agresije. Kar se pa evropskih držav tiče so bile manifestacije, kjer je v Frankfurtu, kjer je prišlo do spopadov s policijo in nekaterih drugih krajih Zahodne Nemčije. Nemška študentska zveza je razposlala cirkularno pismo, v katerem obsoja dogodek v Egiptu in na Madžarskem. Tudi MSS je razposlal resolucijo, v ka-

teri v imenu vseh svojih članov protestira proti agresiji na Egipt in izraža solidarnost z egiptovskimi študenti. V mnogih arabskih državah pa so študenti sestavili posebne prostovoljne odrede, ki so bili pripravljeni sodelovati v boju proti trojni agresiji na področju suškega prekopa.

Vse to so morda le nepopolne poročila, ki smo jih deloma črpali iz mednarodne študentske časopisne agencije »Student Mirror«, ki pa je v poročanju i v ocenjevanju dogodkov stala na propagandnih pozicijah, ki so v tem članku obojene. Vsekakor pa nas zanima, kako so naši kolegi po svetu reagirali na vse to, kaj mislijo in o vsem, kar bomo še izvedeli, bomo poročali v prihodnjih številkah.

Hlapčevstvo in pomanjkanje politične zavesti

Letošnje poletje sem preživel deloma v tujini na takozvanih mladinskih campingih v Franciji. Bilo je res zanimivo in morda bi lahko povedal tudi marsikatero na račun trgatev, ki so se je udeležili študentje iz 22 držav. Naprtil pa bom o bolj žalostni stvari in sicer o obnašanju jugoslovanskih študentov v tujini, pisal bom predvsem o tistih študentih, ki gredo na razne prakse v Nemčijo, Švico, Anglijo, Francijo in drugam.

Bil sem tudi štirinajst dni na trgatvi v Champagnu. Devet dni sem stanoval pri kmetih, kamor sem bil dodeljen, ostali čas pa v internatu vinogradniške šole v Avizu blizu Epernaya. Imel sem torej stike z domačini pa tudi s študenti ostalih držav, predvsem z Nemci in Angličani. Prvo razočaranje sem doživel že prvi večer, ob prihodu. Gospodar, kateremu sem bil dodeljen, me je sprejel z gesto neke dobrodušne usmiljenosti, kot bi hotel reči, da mora biti že to, da diham francoski zrak, zame Jugoslovana nekaj izrednega. Takoj mi je prišel razlagati, da pač ve, da smo v Jugoslaviji strašno nesrečni s tem sistemom. Vprašal sem ga zakaj! Mož pa mi je odgovoril, da je imel pač lani več Jugoslovancev, predvsem Slovencev s ljubljanske univerze (če se ne motim, gradbenikov), ki baje še niso nikoli vi-

deli hladilnika, tako lepih avtomobilov in toliko bogaštva in predvsem ne take demokracije, kjer človek lahko reče, kar hoče, medtem ko te pri nas, samo če te n. pr. dobe na vratih cerkve, že zaprejo. Verjemite mi, da mi je bilo zelo težko odgovorjati, kajti pri njem so bili trije ali štiri, ki so tako govorili o Jugoslaviji, jaz pa sem bil sam. Počas in sleer z vsakim dnem sem mu pripovedoval, zakaj nimamo toliko avtomobilov in hladilnikov in v čem je naša demokracija boljša od francoske. In vem, da me je razumel on in še marsikateri delavec, ki je bil navzoč pri pogovoru. Dvomim pa, da bi me razumeli oni študentje, ki paradržajo pred »Namo« in vidijo socializem le v lepih in modernih oblačilih, vespi in podobno. In gospodu sem še odgovoril, da je v Franciji n. pr. več beravcev kot v Jugo-

slaviji in da se moram jaz osebno in tudi tisti, ki so zabavljali čez svojo domovino, zahvaliti prav Titovi Jugoslaviji, da lahko študiramo in da smo si lahko privoščili to potovanje v Francijo. In podobne razgovore sem imel še z drugim kmeti in študenti, ki sem jih spoznal v tem času, samo da potencial ni bil osamljen ampak mi je pomagal še kolega iz Pivke. Poleg vsega tega mi je nek angleški študent dejal in nemški kolega mu je pritrdil, da sva s kolegom iz Pivke prva jugoslovanska študenta, ki sta zadovoljna s sedanjim Jugoslavijo in objektivno prikazujeta slabe in dobre strani. Se Angleži in še zdelo tako početje sramotno: kaj pa naj si mislijo naši delovni ljudje, ki plačujejo davke in druge dajatve ter s tem omogočajo študij vsej armadi naše nove inteligencije, ki naj bi bila socialistično usmerjena. Povedati moram pa pravici, da me je bilo sram za tiste, ki niso imeli niti toliko patriotskega čuta, da bi vsaj molčali, ko pa niso prepoznali socialisti in bi se jim zdelo nepravilno, če bi hvalili socialistično ureditev. Ne morem razumeti, da se taki ljudje, ki so

doma, kadar prosijo za polni list ali študentsko, polni fraz o socializmu, čim pa so izven meja se pretvorijo v skrajne desničarje in namesto, da bi dajali poguma tujim delavcem in kmetom, kar jih sprašujejo o naši družbeni ureditvi, jim še jemljejo vero v socializem. Stvar pač ne morem poplašiti na vse jugoslovanske študente, ki gredo v tujino na prakso ali na privatni obisk, kajti sam sem ugotovil mnogo primerov, ko so prav jugoslovanski študentje v tistih težkih dneh, ko je bila revolucija na Madžarskem in zaplet v Egiptu, povedali ljudem svoje mnenje, ki se je potrdilo kot pravilno tudi v govoru tovariša Tita. Tak primer se mi je zgodil v Parizu in tudi v sami Champagni ter drugod. Verjetno je tudi, da sta angleški in nemški študent naletela prav na take nezavedne tipe, vendar mi je dalo prav to dejstvo misliti, ali niso naše študentske organizacije preproste pri dajanju raznih priporočil in pri urejanju praks. Privatno ima pač vsakdo pravico potovati, vendar bi morali imeti strožji kriterij vsaj za tiste študente, ki gredo z dovoljenjem in priporočilom študentskih organizacij v tujino. Taki ljudje, ki tukaj dobivajo podporo ljudske oblasti, v tujini nplivajo na vse, kar je za naše ljudstvo sveto in škodujejo ugledu naše države in socializma

sploh. Videl sem, kako so bili tuji študentje ponosni na svojo domovino, vseh prav zabito ponosni. Zakaj bi torej prav mi Jugoslavlani morali biti hlapčevski? Zdi se mi, da je star način praks res zastarel. Mislim, da ni važno, v katerem letniku do študira (predvsem se to tiče filozofske fakultete) ampak je važnejše to, kako bo naš študent zastopal svojo domovino v tujini. BERTO BALCAN

Opomba uredništva: Objavljamo prispevek ljubljanskega študenta, vendar menimo, da problem navsezadnje je ni tako pereč, da pa se najdejo tudi taki primeri, ki so omejeni v članku. Verjetno je prišel naš kolega s takimi v stik tam, kjer »se je delalo in služilo« in je hlapčevstvo bilo koristno in je prišlo bolj do izraza. Iz izkušenj vemo, da večina ne nima takega stališča in zna realno tolmačiti vse o naši domovini. Odklanjati moramo tako propagando kakor tudi klevečanje in prikazati tujcem našo domovino v realni luči. Menimo pa, da je problem v celoti ne samo zanimiv temveč tudi važen ne samo v okviru naše univerze, temveč glede jugoslovanskih študentov nasploh.

Repertoarna politika naših distribucijskih filmskih podjetij

Rentabilnost in umetnost

O repertoarjih naših kinematografov smo že veliko govorili: kritikam so sledila pojasnila in tem zopet kritike. Bilo je govora ne samo o nizki kvaliteti filmov, ki jih vrte na naših filmskih platnih, ampak tudi o neenakomerni razporeditvi filmov, ki je bila vzrok temu, da so se v Ljubljani vrstili teden kavbojk za tednom kriminalk, teden psiholoških dram za tednom revij in podobno. Distributivna podjetja so bila čisto predmet kritike, češ da nabavljajo stare filme in pogosto tudi filmsko plazi.

V vsej repertoar. politiki naših kinematografov in distributivnih podjetij opazimo najprej tisto večno dilemo, ali je film namreč samo umetnost ali pa samo zabava. Ne moremo prezreti dejstva, da se vedno govori o filmski »industriji« in o »rentabilnosti« kinematografskih podjetij, da pa se istočasno zahteva od filmatov določena umetniška raven. Od tod tudi delitev filmov na »umetniške« (ki so, žal običajno tisti, ki »ne gredo«) in na komercialne, ki naj napolnijo blagajne. Vsako kinematografsko podjetje in prav tako tudi vsako podjetje za distribucijo filmov se lovi zato med dvema možnostima in v praksi ugotavlja resničnost in težavnost latinskega »utile cum dulce«. Pravo razmerje med

tuje. Distribucijska podjetja vrše tu važno nalogo: utirajo pot našim domačim filmom na tuja tržišča. Razumljivo je, da za filme naše mlade industrije ni mogoče pričakovati vrhunskih stvaritev tujih filmskih produkcij, prav tako pa ni nobenega dvoma o tem, da je taka izmenjava pozitivna in za nas več kot koristna. Če stoji kakšno distribucijsko podjetje pred dilemo, ali naj pošlje domači film v svet in zato sprejme tuj film povprečne kvalitete, je jasno, da bo to sorilo in bo odklonilo drugo možnost — da namreč takega povprečnega filma ne sprejme, pa s tem istočasno zapre našemu filmu pot na tuje platno.

Koliko pa si posamezna distribucijska podjetja v Jugo-

nabavljajo čim bolj krvave kavbojke in napete kriminalke je splošno znano. Na bolj vročem jugu so to stvari, ki najbolj »vlečejo«. Tudi je znano, da ljubi slov. in hrvaška filmska publika bolj melodrame in psihološke drame. Spodrsjaj v osladno limonado, ki je prav pogosto uvožena iz Avstrije in Nemčije, je zato pri distribucijskih podjetjih teh republik največja nevarnost.

Razlika v repertoarni politiki distribucijskih podjetij v posameznih republikah, ki je v veliki meri odvisna tudi od okusa publike — in prosto ekonomsko tržišče, je razlog temu, da dobivamo tudi mi tu in tam napete, revolverske filme, ki vplivajo bolj ali manj samo destruktivno na okus občiskovalcev kina.

Ugotovitev objektivnih težav pri nabavi in distribuciji filmov pa še nikakor ne opravičuje distributivnih podjetij, da v poletnih mesecih nabavljajo celo vrsto kvalitetnih filmov za drugo poletje, od teh pa smo doslej imeli priložnost videti le enega ali dva. »Neapeljski vrtljak« je končno na naših platnih, od štirih francoskih najavljeneh za ta čas (Sentiernaeska noč; Stopnišče za služkinjo; Očka, mamica, služkinja in jaz; Očka, mamica, moja žena in jaz) pa smo videli le enega. Prav tako je doslej izostala švedska mojstrovina »Nasmeh v poletni noči« in vrsta drugih.

Ce smo doslej govorili o distribucijskih podjetjih na splošno, ne da bi omenili to

ali ono, se moramo zdaj vsaj bežno ozreti na naše slovenske distribucijske podjetje »Vesna-film«. Med vsemi jugoslovanskimi distribucijskimi podjetji je »Vesna-film« gotovo eno najbolj solidnih in eno tistih podjetij, ki se najbolj trudi vskladiti umetniško kvaliteto filmov z njihovo komercialno koristnostjo. »Vesna-film« uvozi na leto približno 30 filmov v 4 kopijah ter zalaga od približno 1200 jugoslovanskih kinematografov okrog 900 dvoran. Izbor filmov pa je tudi tu kot pri vsakem drugem distribucijskem podjetju poleg ostalih pogojev omejen tudi z željami kinematografov, kjer komercialna plat pogosto prevladuje in je pomanjkljiva sposobnost, presojati kvaliteto filmov, čisto razlog, da se nabavljajo povprečni in podpovprečni filmi.

Ce skušamo torej kompleksno pregledati problematiko sporedov v naših kinodvoranah, ne moremo samo enostransko zvaliti krivdo za vseh res nezadovoljiv program na distribucijska podjetja. Uvideti je treba, da obstoje tu neki objektivni razlogi, ki omejujejo možnost izbora, prav tako pa ne moremo preostri dejstva, da je včasih preveč komercialen in čisto trgovski odnos kinematografov samih in distribucijskih podjetij do izbora filmov vzrok nizki kvalitete naših kinopredstav, ki so tako pogosto in ne neupravičeno razlog nezadovoljstva in široke, čeprav morda včasih prenepljene kritike.

—ra—

Na poti novih uspehov

Pred tremi leti — jeseni 1953 — so študentje kompozicijskega oddelka akademije za glasbo v Ljubljani ustanovili svoj »klub komponistov«. Namen teh nekaj vrstic je seznaniti naše bralce s težavami in uspehi tega kluba.

Član sedanjega »kluba komponistov« so že med svojim šolanjem na kompozicijskem oddelku srednje glasbene šole v Ljubljani priredili svoj prvi kompozicijski večer, ki ga je omogočil njihov tedanji profesor Jurij Gregorc. Ob tem prvem kompozicijskem večeru je na pobudo njihovega vzgojitelja nastala ideja o ustanovitvi kluba mladih skladateljev, v katerem bi bili vključeni vsi študentje, ki se na akademiji pripravljajo za svoje pomembno umetniško delo.

Namen »kluba komponistov«, ki je bil ustanovljen ob prihodu večine sedanjih članov na akademijo za glasbo, je bil združiti se ne glede na stilno usmerjenost in tako doseči, oziroma omogočiti izvajanje svojih del. Čeprav je večina članov kluba, ki šteje danes 11 članov, zmerno moderno usmerjena, pa so med njimi tudi taki, ki se precej razlikujejo od večine, saj imajo med seboj moderniste.

Klub je ob svoji ustanovitvi našel kljub svojim resnim namenom in prizadevanjem na nerazumevanje. Velja poudariti, da so skladatelji med vsemi kreativnimi umetniki skoraj v najslabšem položaju, ker potrebujejo za izvajanje svojih del množico izvajalcev, primerno dvorano in seveda v zvezi s tem tudi precejšnjo

finančna sredstva. Z vsem tem klub ob ustanovitvi ni razpolagal. Zato je priredil svoj prvi kompozicijski večer močno skromno — kar v Viteški dvorani v Križankah, ki se je običajno uporabljala za šolske glasbene nastope.

Ceprav začetek ni bil najbolj razveseljiv, pa mladi skladatelji niso obupali, niti se niso razšli. Resnost in kakovost njihovih del jim je odprla vrata celo v Filharmonijo. Pozneje jim je priskočilo na pomoč Društvo slovenskih skladateljev z dotacijo, uprava Slovenske Filharmonije pa je z razumevanjem upoštevala resna prizadevanja mladih skladateljev in jim omogočila že nekaj koncertov v veliki dvorani Slovenske Filharmonije. V zadnjem letu pa je klub stopil pod okrilje kulturnega kluba študentov ljubljanske univerze.

Doslej je klub priredil že štiri kompozicijske koncerte, največji med njimi je bil lani, ko je orkester Slovenske Filharmonije izvajal orkestralna dela članov kluba. Na dosedanjih koncertih so dela mladih skladateljev izvajali številni priznani reproduktivni umetniki. Kakovost izvajanih del in izvajalcev privablja seveda tudi čedalje več poslušalcev, ki so se pričeli resno zanimati za skladbe »mladih«.

Bitenčeva (krasen glas, lepa fraza, občutne muzikalne vrzeli...). Teh nekaj besed prof. Svare, ki jih je zapisal o atistiki Mariji Bitenci v Slovenskem poročevalcu, je bilo prvo, česar sem se spomnil v tistem trenutku, ko sva se predstavljala. Nekam znane so se mi zdele njene poteze. Spominjam se — pred leti, bil sem še vnet gimnazijec, vsak večer v gledališču, takrat sem jo videl v mariborskem gledališču. Zboristka je bila. Od tistega časa pa do danes sem jo imel priložnost še večkrat slišati. In moram reči, njen glas mi je zelo všeč. Toda kaj bi jaz o tem govoril, to bodo že drugi bolje opravili. Stisnila sva si roke, glavo so mi preletele hitre misli, namesto da bi si sestavil vsaj v tem poslednjem trenutku nekaj vprašanj. Vse se je namreč tako na hitro zgodilo, da nisem imel časa pripraviti tisto nekaj, pri intervjujih tako obveznih vprašanj. — Povejte mi nekaj o sebi, o svojem študiju, o uspehih, o željah in načrtih. To je bilo pač najpomembnejše, kar se je v tistem trenutku rodilo v moji glavi.

PORTRETI mladih

Ne vem, kje naj pričnem. O sebi pripovedovati? Veste, to je težko. Nikoli ne veš, kaj moraš povedati in če je tisto, kar poveš, sploh kaj zanimivo in pisano vredno.

Rodila sem se v Ljubljani. Gimnazijo sem obiskovala v Celju, dokončala pa v Mariboru. Moj oče je zelo dobro igral klavir. Lotil se je tudi mene in me že od mladih nog uvažal v glasbo. Mene pa je mikalo petje. S šestnajstimi leti se mi je izpolnila ta želja in pričela sem študirati solo petje pri prof. Lapajne v Celju. Že kot gimnazijka sem večkrat javno nastopila. Na vseh priložnostih, na vseh prireditvah me je bilo dovolj. Prva prireditev, prvi drobní uspehi! Jaz pa s svojim petjem nikakor nisem bila zadovoljna.

Vselej sem imela neke predsodke, ni in ni se mi zdelo dovolj dobro.

Leta 1951 me je angažirala kot zboristko mariborska Opera. Na teh deskah sem ostala dobra tri leta, dokler nisem leta 1954 odšla študirat na glasbeno akademijo v Ljubljani solo petje.

S prihodom na akademijo se pričena nova pot v mojem življenju. Intenziven študij, prvi večji uspehi, nastopi, petje, petje. Vse to, kar sem si želela že v zgodnjih otroških letih! Lani sem bila v Italiji v »Città d'Arte«. Okoli 160 pevcev nas je tam tekmovalo. Program je bil predpisan. Toda bolj kot to, me je motilo, da nisem znala jezika. Domov sem se vrnila z diplomom in prof. Betetto mi je izrekel svoje priznanje. Če vas ne bo preveč dolgočasilo, bom na hitro povedala program, s katerim sem nastopila v Italiji. Peša sem arijo Ulrike iz Plesa v maskah, arijo Lavre iz opere Gioconda, Händelov Rinaldo in arijo Euridike iz Gluckove opere Orfej in Euridika. Največje priznanje pa sem počela z arijo iz Gioconde. Ne morem se znebiti občutka, da mi dramatične stvari veliko bolj leže, kot pa lirčne. Cutim, da so mi blizu že po značaju. Kadar pa je neka stvar v tebi že z naravo pogojena, takrat poje s teboj, vsa se preplete s tvojo notranjostjo. Le v takem primeru mislim, da lahko resnično uspeš, saj

takrat daješ tudi del samega sebe.

Drug tak pomembnejši uspeh je bil 23. junija letos v Mariboru. Nastopila sem skupaj z Zimškom, Lukežem in Fajdigmom. Publika je navdušena sprejela naš program. Se bolj prisrčno pa so sprejeli moj nastop v Kopru, ko sem nastopila na festivalu primorskih študentov.

Od 15. do 21. oktobra letos je bil 23. junija letos v Mariboru. Nastopila sem skupaj z Zimškom, Lukežem in Fajdigmom. Publika je navdušena sprejela naš program. Se bolj prisrčno pa so sprejeli moj nastop v Kopru, ko sem nastopila na festivalu primorskih študentov.

Saj vem, kaj bi radi vedeli! Ali sem zadovoljna z drugim mestom, ali ne? Sem uganila? Sem in nisem! Sem zato, ker je pač to zame lep uspeh, in nisem, ker bi nekeje v notranjosti želela še nekaj več. Morda bi bila tudi bolje ocenjena, če ne bi bila takrat nekoliko prehlajena in vsled tega indisponirana. Pa kaj bi govorili o tem! Saj to je že za nami.

Letos so me vabili v Sarajevo, kjer naj bi v tej sezoni nastopala kot solistka. Povabil sem odklonila. Rada bi čimprej končala študij, to pa bi ga le zavleklo. Pa tudi ne veseli me poklic na odrskih deskah. Rada bi se posvetila koncertnemu petju.

S tem pa še ni povsem zaključeno moje glasbeno delovanje. Mnogo sem že prepelala na raznih glasbeno-literarnih večerih, saj so me vtaknili skoraj v vsak študentski klub, kjer pač kaj pojejo. Nastopam tudi v radiu, angažirana sem v Slovenski Filharmoniji, poučujem študente iz zbora primorskega kluba solo petje itd. Tako so moji delovni dnevi, če k vsemu temu prištejem še svoj študij, dokaj dobro zasedeni.

(Nadaljevanje na 6. strani)

JANEZ KNEZ: Rudarji (lesorez)

obema ekstremoma ni lahko najti, ker mora zadostiti po eni strani zahtevi po umetniško visoko kvalitetnem filmu po drugi pa obdržati aktivno bilanco.

V okviru teh dveh omejitev se zato giblje tudi izbor filmov distribucijskega podjetja. Pri nas so to tista, ki nabavljajo filme iz inozemstva in jih tu razdeljujejo. Odkar je bil uveden nov gospodarski sistem, delujejo ta podjetja po republikah popolnoma samostojno: sama izbirajo filme in si sama iščejo kupce v katerikoli izmed republik. Vsak film pa mora pred odkupom odobriti Državna komisija za pregled filmov v Beogradu, ki jo sestavljajo razni javni in kulturni delavci in ki predstavlja tako edino kontrolo.

Ravno pri tej izbiri filmov pa distribucijska podjetja iz čisto finančnih razlogov niso povsem svobodna. Jasno je, da je cena visoko kvalitetnih filmov zelo visoka in je včasih povezana še z odkupom filmov slabe kvalitete. Ker cena takim filmom čez leto ali dve znatno pade, je ravno to razlog, da prihajajo mnogi kvalitetni filmi k nam dokaj pozno, kar pa menda res ne more biti razlog, da na primer filmov kot »Komu zvoni«, »Od tu do večnosti in podobnih« se nismo videli.

Del filmov nabavljajo naša distribucijska podjetja iz sklada za tehnično pomoč iz ZDA. Izbor teh filmov je seveda takšen, kakršnega določijo producenti in zastopniki tehnične pomoči ter ne dopuščajo preveč prostih možnosti.

Tretji način nabave filmov je zamenjava naših filmov za

slaviji prizadevajo izbrati v danih pogojih in omejitvah najboljše, je drugo vprašanje. Kakršnokoli popuščanje komercialnim razlogom nabave tega ali onega filma in kakršnokoli koncesije v tej smeri, imajo za posledico, da gledalci ne samo dvomljive kvalitete, ampak tudi take, ki niti takšne kvalitete nimajo. Jasno nam je, da se v pogojih, kakršni pač so, tudi komercialnim filmom ne moremo izogniti.

Da so se nekatera distribucijska podjetja iz ostalih republik proslavila s tem, da

KRITIKA KRITIKE

ALI MISLI OB POGOVORIH S SODELAVCI V MLADIH POTIH

Na nekam čudne steze je v poslednjih letih krenila naša kritika. Včasih skoraj ne veš, ali bi se smejal ali razjokal nad nekaterimi sestavki, ki pa se vendarle imenujejo kritike. Včasih revščina, zavita v visokodoneče fraze, včasih obnavljanje vsebine, kot da bi brala učiteljica kake zakotne osnovne šole domače naloge svojih četrtošolcev. Ni pa to poplavljanje. Revije oziroma nekateri časopisi le prinesejo kritiko, ki je resnično, v osnovnem pomenu te besede, kritika.

Pravzaprav si moraš precej časa beliti glavo, kam bi vtaknil pogovore s sodelavci v reviji Mlada pota. Za med kritiko ni, je nekoliko premalo, za med epigrame tudi ne, je nekoliko preveč; tudi nekaka lakonska kritika ni, ker pač ne pove vsega kar bi morala. Tudi navodila, »kako in kaj uNavsezadnje bi se človek oddločil in dejal, da so kritične opombe in napotki mladim sodelavcem. Kot take bi jih lahko uvrstili h kritiki.

Poleg te kritične poteze pa mislim, da imajo ti pogovori tudi nekaj vzgojni pomen. Ne samo, da povedo oceno dela, da opozore avtorja na napake, ampak jih skušajo vzgajati v misli in obliki, povedati jim hočejo, kaj je in kaj ni. Vse to se tudi povsem strinja z načeli kritike. Tudi te vzgojne poteze (slaba beseda, se zave-

dam) mi nihče izmed sodelavcev ne bo mogel oporekati, sicer čemu neki naj bi potem sploh bila ta rubrika.

Mlada pota — Revija za mladino, ne samo revija za mladino, temveč v prvi vrsti revija mladih. Lahko pa rečemo, revija najmlajših literatov, kolikor zadeva to literarno del revije. Prav zaradi tega pa je kritika prispevkov precej tvegana v marsikaterem pogledu. Brez dvoma je veliko lažje napisati kritiko dela že priznanega avtorja na določen umetniški stopnji, za začetno smerjo itd. itd., kakor pa ocenjevati prveince ali pa sploh ne. Pri tej kritiki je treba upoštevati, da so njihova dela šele prvenci, prvi poskusi, da so avtorji še mladi, zaradi svoje mladosti preobčutljivi, da jih prav ta preobčutljivost navzven in navzno-

ter (mislim občutljivost do okolja, občutljivost do sebe in svojih čustev) mnogokrat požene v isto znano patološko pisarjenje. Koliko pa je resničnega talenta, lahko zaslužiš že v teh prvencih, vseh plaih, vseh zmedenih. Prav ob tej točki se pričena vsa pomembnost urednika oziroma kritika. Popolnoma pra-

Ivan Potrč — slovenski pripovednik — umetnik. Vaša dela so si utrla pot nekaj me moti. Zakaj tako avtoritativni nastop proti mladim?

Odgovarjate: Jože S. »Beli kosmi spominov« — zares samo kosmi, kosmi, kosmi... A zakaj so naletavali, tega ne veva ne jaz in bržčas tudi Vi ne.

Ni to nekolikankrivično? Ne zdi se mi namreč verjetno, da bi avtor Jože S. sploh kaj napisal, če ne bi bil nečesa občutil. Ne poznam tega »Beli kosmi spominov« (še tega ne vem ali je to pesem ali pa črtica, novelica... Bržčas bo neka s prozo v zvezi). S tem, da je delo nepomembno, brez kakršnekoli umetniške vrednosti, se strinjam. Strinjam se pač zato, ker povsem zaupam kritiku. Toda nekaj me vendarle moti. Kako je to pove-

vilno je stališče, čemu pitati slovensko javnost z izbruhi petošolske poezije, s prizadevanji nekoga, ki bi rad nekaj povedal pa tega ne zna stlačiti na papir. To je menda največja nevarnost sleherne revije, če le hoče biti na določenem umetniškem nivoju. S te strani tudi Mladim potom ni kaj očitati. Če pa se revija oddloči, da kritično spregovori o poslanih prispevkih, tedaj naj to stori res kritično, sicer je bolje, da rubriko opusti.

No, pa nekaj besedi o tem poslednjem. Namenoma sem vzel v roke zadnjo številko revije Mlada pota, da bi bili zgledi bolj sveži, bolj pri rokah.

No, pa nekaj besedi o tem poslednjem. Namenoma sem vzel v roke zadnjo številko revije Mlada pota, da bi bili zgledi bolj sveži, bolj pri rokah.

Ivan Z. »Oče in sin« — ne prepiča, »Saj vidiš, da ne moremo« — ne poznate življenja; »Dva« — velja oboje! itd. itd.

Pravzaprav so tole duhovito pisani odgovori, človek bi dejal, da je nekaj epigramskega v njih. In povrhu vsega: za nas ostale bralce so zabavni.

»Oče in sin« — ne prepiča. Verjamem. Tudi mene po vsej verjetnosti ne bi. Ivana Z. pa morebiti le zanima, čemu ne prepiča. In ostali? Morda tudi sprašujejo: kje so napake, kje slabe strani, morda je pa le nekaj dobrega, v čem; kako je s stilom kako s kompozicijo itd. itd. Zdi se mi, da temu mladim avtorjem je rubrika sama po sebi daje pravico do teh vprašanj. Morda se to lahko opravičuje, češ: Saj nisem uradni kritik, literarni zgodovinar. Kje pa

bil, ko mi ne bi bilo več potrebno prebrati vseh teh prvih poljubov?

Zvezda. No, ko boste sami doživeli življenje, boste spoznali, da je tako rečeno veliko bolj preprosta, tudi manj romantična in manj žalostna. Za zdaj je res samo poskus; tudi poezija ni doživeta.

Asta. Brez trohe talenta.

Rudi. Za zdaj še kar naprej žejgajte.

B. K. Enako!

Neznani. »Sirota« je zares sirota. Ni.

M. Samopašnost nekoga piznana, druga ni nič, literaturje še manj.

Ivan Z. »Oče in sin« — ne prepiča, »Saj vidiš, da ne moremo« — ne poznate življenja; »Dva« — velja oboje!

itd. itd.

Pravzaprav so tole duhovito pisani odgovori, človek bi dejal, da je nekaj epigramskega v njih. In povrhu vsega: za nas ostale bralce so zabavni.

»Oče in sin« — ne prepiča. Verjamem. Tudi mene po vsej verjetnosti ne bi. Ivana Z. pa morebiti le zanima, čemu ne prepiča. In ostali? Morda tudi sprašujejo: kje so napake, kje slabe strani, morda je pa le nekaj dobrega, v čem; kako je s stilom kako s kompozicijo itd. itd. Zdi se mi, da temu mladim avtorjem je rubrika sama po sebi daje pravico do teh vprašanj. Morda se to lahko opravičuje, češ: Saj nisem uradni kritik, literarni zgodovinar. Kje pa

imam čas, da bi vsako malenkost razlagal in razčenjeval na dolgo in široko. Toda nekaj se mi zdi. S takimi odgovori morebiti narediš več škodo kot koristi. Pravim morebiti. Toda tudi to neznanko »morebiti« je treba upoštevati. Odkritost je lepa stvar, toda vsaka grobost še ni odkritost in vsaka odkritost še ni grobost! Vsak izmed teh mladih piscev je mlad človek in kot take dokaj občutljiv. Vsak je v svoje, sicer neumetniško delce, vložil ali vsaj skušal vložiti del samega sebe, svoje notranjosti. Čemu ga torej žaliti in motiti? Upoštevajmo v njih tudi ljudi, ki nastajajo in ne samo one, ki se poskušajo v pesmi ali prozi.

Težko je v enem stavku zajeti vse, kar bi človek hotel ali moral povedati. Če si je revija nadela tudi tak umetniško vzgojen namen, tedaj naj ima, da je nekaj epigramskega v njih. In povrhu vsega: za nas ostale bralce so zabavni.

»Oče in sin« — ne prepiča. Verjamem. Tudi mene po vsej verjetnosti ne bi. Ivana Z. pa morebiti le zanima, čemu ne prepiča. In ostali? Morda tudi sprašujejo: kje so napake, kje slabe strani, morda je pa le nekaj dobrega, v čem; kako je s stilom kako s kompozicijo itd. itd. Zdi se mi, da temu mladim avtorjem je rubrika sama po sebi daje pravico do teh vprašanj. Morda se to lahko opravičuje, češ: Saj nisem uradni kritik, literarni zgodovinar. Kje pa

imam čas, da bi vsako malenkost razlagal in razčenjeval na dolgo in široko. Toda nekaj se mi zdi. S takimi odgovori morebiti narediš več škodo kot koristi. Pravim morebiti. Toda tudi to neznanko »morebiti« je treba upoštevati. Odkritost je lepa stvar, toda vsaka grobost še ni odkritost in vsaka odkritost še ni grobost! Vsak izmed teh mladih piscev je mlad človek in kot take dokaj občutljiv. Vsak je v svoje, sicer neumetniško delce, vložil ali vsaj skušal vložiti del samega sebe, svoje notranjosti. Čemu ga torej žaliti in motiti? Upoštevajmo v njih tudi ljudi, ki nastajajo in ne samo one, ki se poskušajo v pesmi ali prozi.

Težko je v enem stavku zajeti vse, kar bi človek hotel ali moral povedati. Če si je revija nadela tudi tak umetniško vzgojen namen, tedaj naj ima, da je nekaj epigramskega v njih. In povrhu vsega: za nas ostale bralce so zabavni.

USPEHI IN PRIZNANJE

Nedavno so objavili rezultate VII. mednar. glasbenega konkurza — Gian Battista Viotti — v Verceilu. Tekmovanja se je udeležilo okrog 200 skladateljev z vsega sveta. Alojz Srebotnjak — študent Akademije za glasbo v Ljubljani — je na tem tekmovanju prejel za svoje predloženo delo javno pohvalo z diplomom.

Mi vprašujemo — kdo bo odgovoril?

Nič nimamo proti potovanju v tujino, saj se včasih prav lepo sliši, ko je kaka ekipa dosegla lep uspeh na mednarodnem tekmovanju. — Včasih se lepo sliši morda tudi zato, ker tu v Ljubljani ne vemo, kakšni so bili nasprotniki. No, pa to ni važno, zanimivo je le to, kdo hoče v tujino.

Tokrat so si zaželeli potovanja v inozemstvo člani našega študentskega šahovskega kluba LUSK. Prišli fantje so to, Lepo zgodovino imajo za seboj, celo za najboljši študentski klub smo jih proglasili pred nekaj leti. Toda žal, to je samo zgodovina. Njihovi letošnji uspehi so nekoliko drugačni. Naj povemo v enem stavku: tekmovali so v prvi zvezni ligi, kjer so doživeli neprijetno presenečenje — izpadli so iz prve lige. Pravičljivo, da je vzrok v tem, da se je njihov tekmovalac Grošek slabo obnašal in so mu zato prepovedali igranje na turnirju. Morda...? Ker so izpadli, so morali na tekmovalni v drugo zvezno ligo. Na splošno presenečenje se ekipa LUSK Olympia na tem tekmovanju ni pojavila. Zakaj? Ni bilo igralcev. Zadržki običajni — šola, služba izpiti... Sedaj so prišli šahisti na

So stvari, za katere se nam včasih čudno zdi, da so. In o takih stvareh po navadi molčimo. Pravimo, kaj bi bezali v žerjavico, če ni treba. Včasih tudi pravimo, da se ni vredno zameriti temu ali onemu in spet raje molčimo. Še največkrat je tako, da molčimo zaradi tega, ker se bojimo, da bi takorekoč pijuvali v svojo sklado.

Zdi se, da ni vedno prav, če molčimo. Morda bi lahko pomagali eden drugemu, če bi vedeli za svoje napake. Morda bi drugi ne storili več tako, če bi vedeli, da je bilo napak. Pray zato smo se v Tri-buni odločili, da bomo osnovali poseben kotiček z naslovom: Mi vprašujemo — kdo bo odgovoril? Če kdo misli, da je prizadek, prostor v Tribuni mu je vedno na razpolago.

UO Olympia z željo, da bi jim dali nekaj denarja. »Gremo na tekmovanje na Dunaj. Gostovanje bo stalo okoli 50 tisoč din.« UO je seveda prošnjo odklonil, toda skoraj bi si upali trditi, da bodo šahisti vseeno odpotovali na Dunaj. Zanimivo je, da je sedaj igralcev, ki bi lahko odpotovali na Dunaj, dovolj. Sedaj ni več vprašanja prostega časa. Izpiti, šola, služba, vse to sedaj ni več problem. Ali se vam ne zdi, da je razlika med navdušenjem za prvenstvena tekmovalna in tekmovalna v inozemstvu le malo prevelika?

DRAGE TELOVADNICE SO PRAZNE

Letos se je zgodilo, da je borba za telovadnice uspela. Bolj kot druga leta. Zgodilo se je, da je telovadnic dovolj. Toda glej — letos so telovadnice prazne. Že nekaj mesecev plačujemo najemnino za telovadnico na I. gimnaziji, prav tako tudi s klasično gimnazijo.

Zanimivo je, da so telovadnice prazne takrat, ko so na vrsti odbojkarji. Le-ti imajo poleg omenjenih dveh telovadnic na razpolago še telovadnico v gimnaziji na Viču, tako da lahko trenirajo šestkrat na teden, ali z drugimi besedami, vsak dan. Res je, da je ekipa več, res pa je tudi, da je bilo igranje pod Cerkovnim gradom celo poleti neredko prazno.

Drugi klubi niso tako dobro založeni s telovadnicami kot je odbojkarji. ASK toži, da imajo premalo prostora. Planinci pravijo, da bi zelo radi telovadili vsaj enkrat na teden, pa tudi drugi si žele telovadnice.

V Melbourneu je ugasnil olimpijski ogenj. Dan za dnem so dvigali in spuščali zastave tistih držav, katerih tekmovalci so dobili medalje. Fanfar tokrat ni bilo, gledalci včasih sploh niso vedeli, kdo je zmagal, kdo je tisti, ki sprejema v svoje roke okroglo zlato.

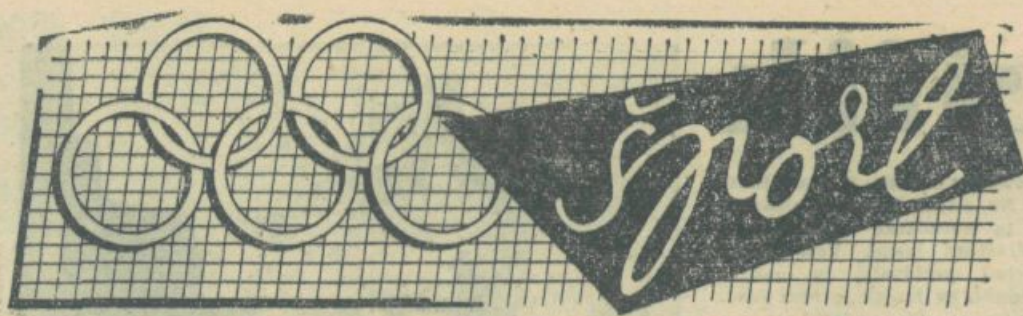
Vse to je le beženo, na to bomo morda kmalu pozabili. Vse polno pa je majhnih dogodkov, ki bodo temu ali onemu tekmovalcu ostali vedno v spominu. Olimpijska vas Heidelberg je živela namreč svoje življenje. Skoraj bi rekli nevarno življenje, kajti oni dan se je zbralo tam 50 tisoč Avstralcov, ki so hoteli videti tekmovalce od blizu, hoteli so za spomin vsaj kosček obleke. Če bi jih dobili, bi jih po domače povedano, raztrgali. Zato ni čudno, če so bili tekmovalci hvaležni polvijci, da jih je rešila...

Olimpijada, največja med najslavnejšimi športnimi prireditvami na svetu. 69 držav, 5000 tekmovalcev, ali ni to dovolj, da napišemo — bila je odlična in elitna prireditev!

Med 69 državami je bila tudi

Ježić je bil med najboljšimi waterpolisti v Melbourneu

PO OBČNEM ZBORU PLANINSKEGA DRUŠTVA

Planinci najboljši?

Dne 22. novembra t. l. so imeli planinci in alpinisti PD Univerza svoj VIII. redni letni občni zbor, katerega so se udeležili tudi zastopniki PZS (predsednik tov. Fedor Košir, načelnik komisije za alpinizem tov. Tone Bučer), zastopnik ASD Olympia (tov. Korček), zastopnik društva visokošolskih profesorjev in znanstvenih sodelavcev (predsednik tov. prof. dr. I. Fran Zavrniti), nadalje zastopnik PD Ljubljana - matiča in PD PIT Ljubljana ter zastopnik UO ZŠJ in član univerzitetnega sveta tovariš Bule Marko, ki je vodil kot delovni predsednik občni zbor.

Poročila odbornikov, predvsem pa predsednika, neutrudnega in poštenega planinskega delavca, dr. Iva Valiča, nam povedo, »da je planinska organizacija po svojem dosežanju delu pokazala, da je delala s pravo zavestjo in s takšnim pričanjem, ki edina utegne imeti za narod in človeka pomembno koristno dejanje.« S

sprejelo tudi pokal, kot nagrado uredništva Tribune najboljšemu klubu v okviru ASD Olympia. Posamezni člani odbora pa so bili pohvaljeni na skupščini ASD Olympia.

In zato je povsem upravičeno zapisal sekretar ASD Olympia v svojem organizacijskem poročilu tole: »PD Univerza je najboljša organizacija v sklopu našega društva. Dolgoletni predsednik tov. Valič je s svojimi sodelavci zgradil društvo, ki je ponos naših univerz in Zvez študentov.«

S temi besedami je dovolj jasno pokazano delo našega PDU, ki mu ponovno predse-

duje tov. dr. Valič Ivo. Imena kakor Antonov, Jurca, Sernek, Buser, Melanšek, Aplenc poleg ostalih nam pa dovolj jasno povedo, kaj lahko pričakujemo od novega odbora. Občni zbor je poleg upravnega odbora izvolil za prvega častnega predsednika PDU svojega rednega člana planinca, smučarja in alpinista, ki se še kljub svojim šestim letom upa vedno v ste-ni in deli prijetne večere po uspehi dnevi smuči na Kočah, tov. prof. dr. I. Frana Zavrniti.

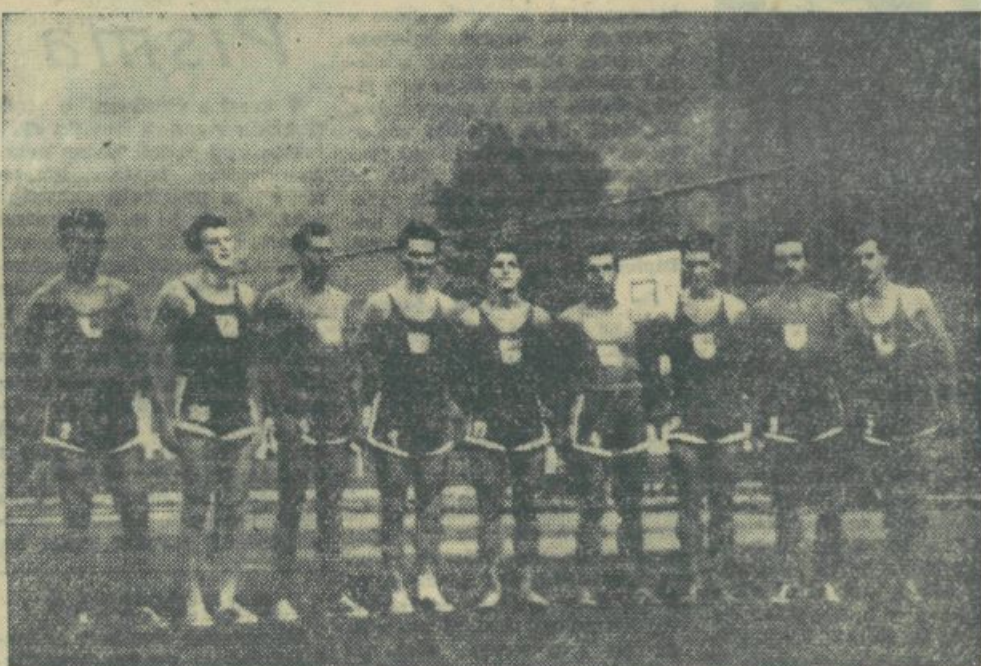
Da navedem še bodoče naloge društva:

poleg standardnih prireditev — smučarskih tečajev na Kočah, zimsko in letno alpinističnih tečajev, redne pizlanske šole, prireditve meddruštvenega vese-laloma pod Jalovcem in drugih

raznih manjših akcij, kot prire-janje izletov, predavanj, filmov s planinsko tematiko — bo društvo povečalo vključevanje mladine po ljubljanskih srednjih šolah, vključevanje v članstvo PDU profesorje in znanstvene sodelavce ljubljanske univerze in srednjih šol — da se reši fluktuacija članstva in da postane društvo nekaka osrednja planinska organizacija, iz katere bodo izšli ljudje — planinci in alpinisti, kot pravi člani naše socialistične skupnosti. Poleg tega je bila dana pobuda da se zaščiti naš gorski svet, kakor tudi skokijo za ponovno organizacijo in dokončno izvedbo jugoslovanske Himalaj-ske odprave. Članstvo meni, da se naj nove planinske izkaznice natisnejo v slovenskem jeziku.

S takimi in podobnimi pogledi so planinci in alpinisti PDU zaključili občni zbor tik pred zimsko sezono, v kateri imajo namen izvesti prve naloge in sklepe:

povečati smisel za visokogor-sko-turno smučanje, poživeti vključevanje mladine in profes-orjev v društvo, prirediti pre-davanja in vršiti ostalo propa-gandno delo, predvsem pa do konca izvesti vprašanje glede članskih legitimacij. S temi be-sedami smo dovolj jasno začr-tali prve naloge PDU, ki za-jemajo propagandno-ideološko-vzgojno dejavnost, kulturno-edno, športno-tehnično in estet-sko. To so naloge in cilji naše planinske organizacije in njih vrednote so odraz dela in po-vedo, kaj nomeni človeku pla-ninstvo, kaj mu nudi. — Vam vsem pa, ki stremite v gorah in dolini za takimi cilji — kil-čemo: vključite se v vrste na-šega planinskega društva Uni-versal!

Studentje športni ki z Jesenic

Na Jesenicah je precej študentov, mnogo izmed teh pa se ukvarja tudi s športom. Znano je, da je največ zanimanja za hokej, na drugem mestu pa sta odbojka in smučanje. Studentje tvorijo jedro moštva, ki ga predstavljamo na naši sliki, dose-zajo pa prav lepe uspehe v kvalitetni republiški ligi. Seveda težav ne manjka, največji problem je telovadnica, kajti stu-dentje, ki so večinoma v Ljubljani, nimajo čez zimo nobenega prostora za trening.

da se je dobesedno pritoval do finala, skozi vse napore teke v četrti in polfinalu. Rezultat ni bil dober, steza je bila slaba, toda Stanko je opravičil svojo pot v Avstralijo. Rečemo lahko samo eno — odlično!

Po hodniških naših fakultet bode o Stanku še precej go-vo-rili...

MENDA NAM ni padlo v gla-vo, da bi lahko kakšen od naših atletov dobil celo medaljo. Zato ni čudno, če smo kar zaploskali ob vesti, da je Mihalič, prikup-

je bilo tudi tokrat, saj je po-pularni »Miha« pustil za seboj vse »ase« razen M. mouna. To je njegov največji uspeh v športni karieri in s tem se je pridružil našim veteranom Gubijanu, Stuklju, nogometašem, veslačem in waterpolistom, ki so prinesli zlato in srebro s prejšnjih olimpiad.

SKORAJ BI JO pustili doma. Nekaj dni pred odhodom v Av-stralijo smo prejeli vesti: po-tuje tudi Vinka Jeričević. Od-potovala je, plavalna v predtek-

O TEH GOVORIMO...

Stanko Lorgjer — študent fizike

Olimpiade je konec, konec je tudi prognoz, kaj in kako se bodo odrezali na tem veli-kem tekmovanju naši atleti. Sedaj lahko že rečemo, pre-senetili so nas in veselili smo njihovega uspeha. Zato je prav, če tokrat malo pobliže spoznamo nekatere izmed ti-slih, ki so zastopali barve na-še države v Avstraliji.

Mi na ljubljanski univerzi smo prav gotovo najbolj vese-li uspeha, ki ga je dosegel Stanko Lorgjer. To je popolno-ma razumljivo, saj je Lorgjer naš kolega, študira fiziko. Po-vedati o Lorgjerju kaj novega je pravzaprav težko, saj so ga športni novinarji »izmolzili« do konca. Dali so mu že nešteto-krat naslov: slovenski športnik št. 1, eden najboljših športni-kov Jugoslavije, stalni državni reprezentant, državni rek-ord na progi 110 m z za-prekami, eden najboljših Ev-ropejcev na tej progi, eden najhitrejši! Jugo/ovanov in kaj še vse. Torej superlativov več kot preveč.

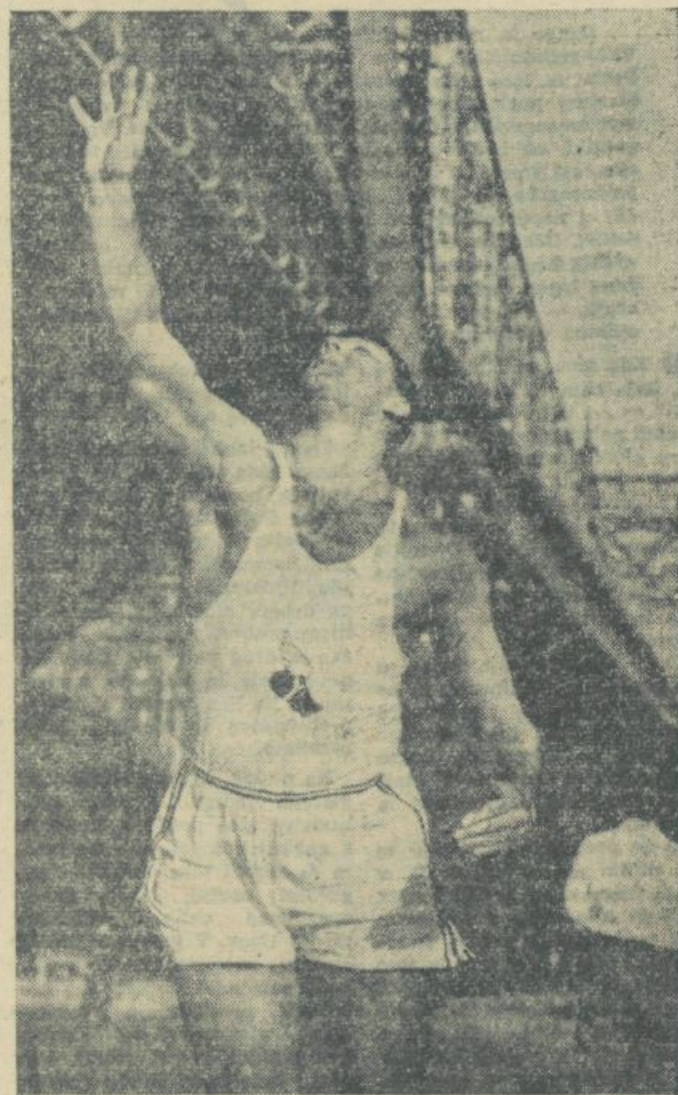
Vsi ti naslovi so upravičeni in jih Stanko tudi zasluži. Res pa je, da vam Stanko sam te-ga ne bo nikdar omenil, Stan-ko je popolnoma »navaden« študent in nekdo, ki ga ne pozna, ne bo nikdar uganil, da ima pred seboj svetovno znanega atleta. Skromnost in borbenost, to sta njegovi dve največji odliki. Pred odhodom na olimpiado je Lorgjer samo dejal, da bo poizkusil kar se pač da, nikakor pa med odlič-nimi Američani, Nemci in An-gličji ni upati na kak pomem-bnejši uspeh. Tako so pisali tudi vsi domači časopisi in presenečenje je bilo toliko več-je, ko smo prejeli vest iz Mel-bourna. Da, to je skromnost!

In borbenost? O tej je od-več govorili, saj vemo, da je prav s to svojo lastnostjo do-bil že marsikatero tekmo, pa tudi v Melbourneu je z njo do-segel uspeh, s katerim je za-devoljen sam in vsi drugi.

Lorgjerjev trener je marljiv športni delavec iz Celja, F. Gradšnik. Le-ta preživlja z njim vesele in žalostne tre-ninke, seveda pa popolnoma zaupa v svojega varovanca.

Kaj pa Lorgjer privočno? Priden in vesten študent fizike, njegov največji užitek pa je spanje. Pripisujejo mu naj-večje sposobnosti v tej last-nosti, saj zaspi kjerkoli in ka-darkoli hoče. Celo Gradšnik je med tistimi, ki pravijo, da bi Stanko dosegel večje uspe-he v spanju kot pa v tekih z zaprekami.

V Kozjem, tam je namreč Stanko Lorgjer doma, ga čaka mlada soproga in še mlajša (čisto majcena) hčerka. Go-tovo bodo tudi njune čestitke pristrčne in Stanko jih bo mor-da najbolj vesel...

O'Brien sicer ni dosegel svojega običajnega rezultata, zlata medalja pa je tudi nekaj

nutke, seveda pa popolnoma zaupa v svojega varovanca.

Kaj pa Lorgjer privočno? Priden in vesten študent fizike, njegov največji užitek pa je spanje. Pripisujejo mu naj-večje sposobnosti v tej last-nosti, saj zaspi kjerkoli in ka-darkoli hoče. Celo Gradšnik je med tistimi, ki pravijo, da bi Stanko dosegel večje uspe-he v spanju kot pa v tekih z zaprekami.

V Kozjem, tam je namreč Stanko Lorgjer doma, ga čaka mlada soproga in še mlajša (čisto majcena) hčerka. Go-tovo bodo tudi njune čestitke pristrčne in Stanko jih bo mor-da najbolj vesel...

Franjo Mihalič — jugoslovanska lokomotiva

Franjo Mihalič, ali po do-mače »Miha« sodi med tiste atlete, ki so prinesli naši državi že precej športne slave. Zmaga na velikih tekmova-njih v tujini, na balkaniadah, na krosu narodov, na tekih li-sta Humanite, povsod smo vi-deli Mihaliča na prvih mestih.

»Miha« spada med tiste a-tlete, ki so med našim šport-nim občinstvom najbolj pri-ljubljeni. Na vseh tekmova-njih slišimo bučno vzpodbu-panje: Miha, Miha, Miha pa je skromen, še več, celo pesmi-stičen atlet. Skoraj pravilo je, da se Mihalič slabo počuti ta-krat, kadar je v najboljši formi. Je pa eden najbolj vest-nih atletov in se pripravlja na tekmovalna kot redkokateri športnik.

Sedaj bo ravno leto dni od-kar smo bili na smučanju v Kranjski gori. V Porentovem domu je bil tudi Miha, ki je vsak dan tako bolj za šalo te-ke v Planico in nazaj, popo-ldne pa tja do Martuljka. »Pri-

pravljam se na olimpiado«, nam je zaupal še takrat. In od-tlej je pretekel vsak dan najmanj 30 km...

Mihalič je izjavil, da bo olimpiada zaključek njegove športne kariere. Res je, da bo skromni uradnik kmalu pre-nahal s športnim udejstvom-njem, toda prav gotovo ima še precej športnih uspehov pred seboj, posebno v svoji novi disciplini — v maratonu.

Zakaj nove izkaznice

Pred nedavnim je Pla-ninska zveza Jugoslavije sprejela sklep, da uvede nove planinske izkazni-ce, tiskane v enotnem srbohrvatskem jeziku. Te izkaznice naj bi stale 90 din. Že prej pa je bil sprejet sklep, da bodo izkaznice tiskane v vseh narodnih jezikih.

Planinska društva v Sloveniji sodijo, da je namera Planinske zveze Jugoslavije nesprejem-ljiva, ker so stare izkaz-nice še vedno uporabne, z novo visoko ceno pa bi morda odbili veliko število članstva, pred-vsem v tistih državah, kjer članstvo sestavlja v največji meri mladina. Med ta društva pa sodi seveda tudi PD Univer-za.

Slovenska planinska društva predlagajo, naj se izkaznice natisnejo v narodnih jezikih, pro-dajajo pa naj se po spre-jemljivi ceni. Če to ni izvedljivo, bi bilo naj-bolje, če bi ostalo pri »status quo«.

KOLIKO ŠTUDENTOV?

Statistiki so izračunali, da sodeluje na olimpijskih igrah približno 2000 študentov iz raz-nih držav sveta. Najbolj »stu-dentski« sta ekipi ZDA in Sov-jetske zveze, kar je popolnoma razumljivo, saj so univerze v teh državah prava središča športa in kvalitetnih tekmoval-cov. Poklic: študent, je največ-krat napisan v stanovanjski kartoteki olimpijske vasi Hei-delberg. In prav nič čudno ni, če je olimpijska vas dobila ime po starem vseučiliškem mestu Heidelberg.

TORTE ZA ZMAGOVALCE

Tri torte so prinesli ob dolo-čenem času v sovjetski tabor. Tisti, ki so jih prinesli, so bili precej presenečeni, ko so do-bili nalog, naj jih odnesejo zmagovalcu v metu diska Conolydu, zmagovalcu v skoku v daljino Bellu in zmagovalcu v hoji na 50 km Reudu.

Menda so v ruskem taboru pričakovali, da bo ta dan eden izmed najbolj slavnih za rusko moštvo. Toda usoda je hotela, da so ostali Krivonozov, Bondarenko in Mašanski brez tort...

Pa recite, če ni »mis olimpiade« res prikupna?

najlepšo udeleženko olimpijskih iger je bila med češko tekmo-valko Fikolovo in Avstralko Marlen Mathews. Zmagala je Marlen, članica Štáfete, ki je dosegla nov svetovni rekord, bila pa je tudi tretja v teku na 200 in 100 m. Torej črna se-daj v žepu kar štiri kolajne. Dve bronasti za tek na 100 in 200m, eno zlato za nastop v zmagoviti štafeti in še eno zlato za lepoto.

V Melbourneu je še ena tek-movalka, ki vzbuja splošno pozornost. To je Rusinja Ta-mara Tliškevič, ki je osvojila

Z drobnogledom po olimpijskih zapiskih

MEDALJE, REKORDI...

Zdelo se nam je, da ne morejo v družbi odličnih tujcev prav nič storiti. Seda! lahko zapiše-mo, da smo sami sebe podcenje-vali. Podcenjevali smo sposob-nosti naših tekmovalcev, pod-cenjevali smo tisto virino ki je za športni uspeh včasih od-ločilna pomena — borbenost.

Najprej nas je presenetil Ra-tič s svojim odličnim šestim mestom. Toda še mnogo bolj veseli smo Vili, ko je prišla iz Melbournea vesti. Stanko Lor-gjer pet! Kdo bi si mislil? Stanko je bil zadnji na listi ti-slih, ki bi mogli kaj storiti na olimpiadi. Tekel je za atleti, ki tečejo celo sekundo boljše od njega. Toda Lorgjer bi ne bil Lorgjer, če bi se ne boril do zadnje zapreke, do vrvice na cilju. Samo tako mu je uspelo,

ni in skromni jugoslovanski dolgo-progaš, osv. v. j. drugo me-sto v maratonu in s tem tudi srebrno kolajno. To je bila bila tudi prva medalja za Jugosla-vijo na tej olimpiadi in zato zasluži Mihalič še bolj iskrene čestitke.

Vemo, da je maraton najtežja atletska disciplina. Preteči 42 km res ni kar tako. Pred od-hodom v Avstralijo bi Mihalič najraje ostal kar doma. Vedno je tarna, da ni v formi, da maratona sploh še nikdar ni tekel na pravem tekmovanju, da ne pozna nasprotnikov, da mu bodo Mimoun, Zatepek, Karve-nen in drugi, preteški tekme-cel. Te pesmiščne napovedi so, b. v. prvi dober znak, kajti ka-dar »Miha« tarna, takrat se vedno vse dobro izteče. Tako

movanju in dosegla nov državni rekord na 200 m prsno, zraven pa seveda še vstopnico za fi-nalni nastop. Drugi dan je Vinka spet skočila v vodo in izdržala težko borbo z najboljšimi pla-valkami na svetu. Spet nov državni rekord, v družbi pla-valke svetovnega razreda pa če-rto mesto. Tega od Vinke nismo pričakovali in vest nam je po prvi pravici vzela sapo. Spet novo presenečenje — veselo presenečenje! Kako škoda bi bilo, če bi ostala doma.

Da, to so res vesela presene-čenja. Nismo pričakovali, da bomo lahko čitali v naših časopisih članke z naslovi »Veselo-vesti iz Melbournea«. Seveda, popolnoma brez razočaranja ni šlo. Zanimivo, da je najbolji razočaral tisti atlet, na katerega

MNOGO SORODNIKOV.

V olimpijski vasi Heidelbergu vlada velika disciplina. Moški in ženske so ločeni med seboj z visoko bodečo ograjo. Na vratih visi napis: Obisk! dovoljeni samo sorodnikom. Organizatorji so bili presenečeni, ko se je prvi dan olimpiade pojavilo na ženskih vratih izredno veliko število »sorodnikov«. Zanimivo je bilo tudi to, da so »sorod-niki« obiskovali samo najlepša dekleta. Stvar je postala sum-ljiva in obiski so od drugega dne naprej prepovedani. Sorod-niki ali ne, ženska vrata so za moški spol popolnoma zaprta. To disciplino močno občutita tudi dva madžarska tekmovalca Arpad in Kety Domjan. Poro-čala sta se tik pred odhodom na olimpiado in je za njihju po-tovanje v Avstralijo pravzaprav poročno potovanje. Toda tudi za njihju velja — vstop prepove-dan...

NAJLEPŠA IN NAJTEŽJA

Novinarji bi ne bili novinarji, če bi med športnimi poročili ne opravljali tudi kaj drugega. Znano je, da sodi v njihov de-lokrog tudi izbiranje »miss« olimpiade. Tega so se lotili tudi tokrat. Najhujša borba za

Iz Azije na Pacifik

Danes je zelo razširjeno mnenje, da spadajo prebivalci polinezijskih otokov med najlepše ljudi na svetu. Postavna, lep, rasi zlatorjava telesa, inteligentni in živahni pogled velikih temnih oči, spretnost udov — vse to opravičuje očitane za to laskavo mnenje. Vsi popotniki, od časa kaplana Wallisa, Bougainvillea in Cooka, vsi umetniki in literati, ki so obiskali morja ob polnevniku, posebno pa romantični Francozi, niso stideli z navdušenjem nad lepoto in milino polinezijskih deklet. Očarljiva dekleta, mladeniči, ki so žive podobne grških bogov, zamišljene palme nad kristalno čistimi vodami lagun, nenavadno intenzivne barve tega rajskega kraja, — vse to ustvarja podobo, ki je bila že tolikokrat opisana v literaturi in slikarstvu.

● Kdo smo, od kje prihajamo, kaj nam prinaša bodočnost? — ... to so vprašanja, ki se nam nehoti porajajo, ko gledamo slike slavnega Gauguina, v katerih nam je ponazoril življenje polinezijskih ljudi.

Glavne naložbe znanstvenih raziskav v tem delu Oceanije so: rasni izvor Polinezijscev, na haja, izvor njihove prvotne domovine in izvor kulture ljudstva Maorov.

Naziv »Maori« velja danes za vse prebivalce Polnezeje in ne samo za prvotne prebivalce Nove Zelandije. Sem spadajo Tahitijsci in Samoanci, kakor tudi danes že izumirajoči stari prebivalci Havajskih otokov in Markov.

● Se pred nekaj stoletji so bili otoški narodi združeni v zvezi, imenovani »amfitiones«.

To je bila skupna organizacija polinezijskih držav. Predstavniki teh držav, tudi iz zelo oddaljenih otokov, so prihajali za nekaj let na otoke Raiatea v Vetrovnem otočju. Tu so ti predstavniki v svetiliščih, zgrajenih iz velikih kamnov, opravljali svoje slavnostne obrede in misterije. Tujak so se vršila tudi posvetovanja poglavarjev, ki so sem prihajali iz najoddaljenjših otokov. Ta organizacija

Tonga, ki so kot angleški protektorat obdržali navidezno samoupravo.

Danes lahko opazujemo počasen, toda stalen porast prebivalstva, posebno na otocih centralne Polnezeje. V preteklih tridesetih letih se je prebivalstvo Samoanskih otokov podvojilo. Prebivalstvo narašča tudi na drugih otocih. Z naraščanjem prebivalstva pa je povezan še drug pojav — širijo se nove ideje in želja po neodvisnosti. Na Samoanskih otocih je prebivalstvo že doseglo prve rezultate.

Na otocih, ki so oddaljeni od glavnih morskih poti, kjer ljudstva niso podlegla mešanju z novimi evropskimi naseljenci in so zaradi tega ohranili svoj prvotni značaj, lahko danes opazujemo veliko razliko med rasnimi tipovi. V glavnem lahko opazimo značilne črte treh ras: bele, rumene in črne. Pri nekaterih prevladujejo evropski elementi pri drugih mongoloidni in pri ostalih elementi črne rase. Razen visokih ljudi s svetlorjavno poltjo, ki spominjajo na barvo pšenice pred žetvijo, z evropskimi črtami obraza, so posebno v centralni Polinezijski številni obočani z ru-

ki jih lahko pripišemo vplivu sredozemske rase in samo 17 odstotkov rumene in 22 odstotkov črne. To je še ena uganka otokov. Nikjer na Pacifiku ni mogoče najti tolikšnega vpliva bele rase.

● Če hočemo neposredno spoznati, kako so živeli ljudje v kamni dobi, potem moramo oditi v vasi, ki so oddaljene od turističnih krajev, med prebivalci malih goratih otokov Vetrovnega otočja, ki leži zahodno od Tahitijske. Tukaj najdemo prastar način življenja, nenavadno gostoljubnost in prijaznost. Tu ljudje še danes uporabljajo orodje iz vulkanskega kamna. Orodje je lepo okrašeno z lokalnimi ornamentami. Tuse v džungli še dvigajo prastara svetila, zgrajena iz velikih kamnov.

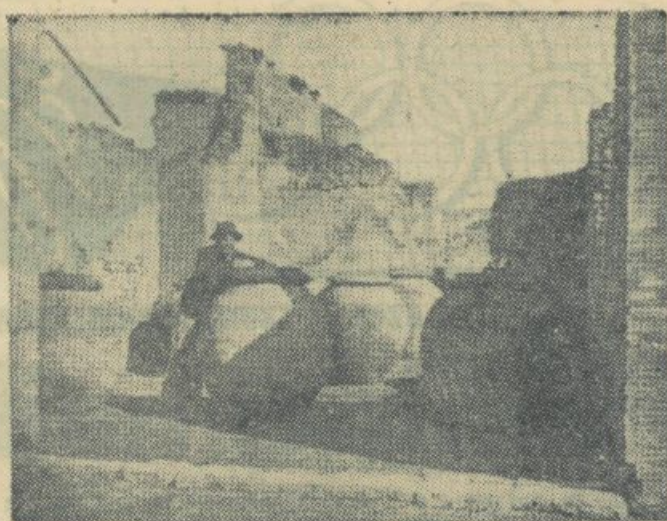
● Toto Atua — potomec poglavarjev s Tahitijske in Eora Bora je povedal svoje mnenje o davnih pohodih polinezijskih čolnarjev. V precejšnji meri se mu mnenja odražajo na ustna izročila v klanu poglavarjev, iz katerega izhajajo.

— Naši predniki so prišli na

te otoke z zahoda, s strani Indije. Na otokih so našli nizkorošle in temnokože prebivalce s kodrastimi lasmi. Voje med stariimi prebivalci in našimi predniki so trajale precej časa. Končno so naši predniki zmaga- li. Premaganci so postali naj- nižja vrsta ljudi v Polinezijski, imenovana »Manahune«.

Zgodovinski podatki z otokov Tahiti, Samoa, Nove Zelandije in drugih potrjujejo mnenje mladega poglavarja. Med potomci najstarejših prebivalcev Polnezeje najdemo iste elemente črne rase kot pri melanezijskih plemenih in nekaterih zelo starih skupinah ljudi v Indonezijski in Indokini.

Rasna analiza Polinezijscev jasno kaže na njihov azijski izvor. Ameriški Indijanci ne pridejo v poštev pri naseljevanju Polnezeje; to dokazujejo njihove rasne posebnosti. Jezikloslovne primerjave ljudstev Polnezeje in Melanezeje privedejo do istih rezultatov. Ravno- tako lahko tudi s primerjavo polinezijskega orodja z arheolo- škimi najdbami v Indonezijski ugotovimo azijski izvor.

Na tem mestu so v starih Pompejih prodajali vino

Hiša dveh mladeničev

Dvoje beležk iz Italije

DVA DOGODKA, ki sem ju zabeležil na izletu v Pompejih, sta za današnjo Italijo tolikanj značilna, da ju ne morem zamolčati. S tistim, kar namera- vam opisati na koncu tega se-

stavka, sicer nimata kakke ne- posredne zveze. Spričo turističnega obeležja, ki so ga Pompeji dobili z odkopavanjem mesta, ki ga je zasul Vezuv ob izbruhu leta 79, spričo vtisa, da imata pred seboj me- sto, ki so ga njegovi prebi- valci nedavno tega zapustili, pa sta omenjena dogodka tem- bolj stopila v ospredje. Doka- zujeta namreč, da Pompeji ni- so le turistični objekt, ampak tudi področje zagrnjenega bo- ja med naprednimi in reakci- onarnimi silami. Naš avtobus je pričakal postrežek hotela oziroma restavracije, v kateri smo kasneje obedovali. Ra- dostno nas je pozdravil in nam kmalu zatem začel razlagati svoje poglede na dogodke na Madžarskem. Po morem- leričnem vzdruhu v Rimu je postrežekovo navdušeno razlaganje na nas delovalo osvežujoče, še zlasti, ker je gledal na nas s simpatijami. Zatrjeval nam je, da je komu- nist in da Jugoslavija pri rev- nih ljudeh Italijanskega juga vzbuja upanje. Pičlo uro za- tem je natak v restavraciji istega mesta spet omenjal do- godke na Madžarskem, toda čisto v drugačni luči. Govoril je o komunistu kot o velikem zlu, nakar so ga nekateri iz- med nas opomnili, da od nje-

ga pričakujemo le postrežbo, ne pa razlaganja političnih koncepcij. Nato je pompejski natakar šel še dalje: rekel je, da nam ne bi postregel, ko bi vedel, da smo komunisti. Kaj, tudi v primeru, če plačamo? Tudi Pred tedni, je dejal, ni- sem hotel postreči Rusom, ko so prišli na obed v pompejsko restavracijo. Bodi temu tako ali drugače; denar je denar in malo je verjetno, da bi se ga v hotelu branili sprejeti od komunistov. Še zlasti pa se nam je zdela neverjetna zgod- ba o Rusih spričo suhe sezo- ne, ki je letos zaradi negoto- vosti po svetu prizadela tudi Pompeje.

x x x

NAJVEČJA turistična atrak- cija, ki jo »ciceroni« pokaže- jo vsem na koncu ogleda umrlega mesta, je hiša dveh mladeničev. Smeš v Pompe- jih, smeš v mestu, ki ga je zasul Vezuv. Toda to je le sla- bokrvni smeš, ki velja prej dvojni morali krščanske Italije, kot tistemu, kar je moč videti. Hiša dveh mladeničev je verjetno najbolje ohranjena hiša v vseh Pompejih iz leta 79. V njej sta stanovala dva mladeniča, brezmejna uživa- ča, ki se jima je upirala že misel na poroko, kajti poroka bi pomenila konec njunih si- lovskih orgij. Odklonilno stali- šče do ženitve torej ni bilo po- sledica njunega zavračanja le- pega spola, ampak je neuteše- na želja po brezkončnem uživa- vanju. Imela sta lepo navadi- co, da sta vabila v svojo raz- košno hišo najlepša dekleta iz Pompejev in jn dvorila. Ker sta bila premožna, sta večkrat prirejala takšna hišna veselja in njuna hiša je služila njuni- strastem. Posebnost te hi- še je lep vrt in sobana z naga- njenim podom, v kateri so se gostje obeh mladeničev naj- prej podložili, pri čemer so si večali slast tako, da so se zgečkali po grlu s posebej za to izdelanimi palčicami in ta- ko povzročili, da je človek lahko želel, kolikor je pač ho- tel. Zanimivo je, da je vstop v to sobano, prepletkano z barvo iz nekih danes že izu- mrlih školk, dovoljen obema spoloma, medtem ko smejo v naslednjo sobo, ki je bila na- menjena za ljubezen, samo moški. Kakor vemo, sta pri normalnih ljudeh za ljubezen potrebna dva pripadnika raz- ličnih spolov in to sta, zdi se, vedela tudi naša dva veselja- ka, lastnika grešne hiše, kajti soba, za katero gre, je po zi- dovih čezcež poslikana s prizori, katerih se udeležujejo i moški i ženske. Vsiljuje se mi prepričanje, da je prepove- danje vstop za ženske turiste le plod dvojne morale, in konec koncev, kakor smo se prepri- čali, dokaj zgovoren priklis na ženske denarce, ki izjemno lahko udobrovoljijo cicerone in potolažijo njihovo vest. Po- sledica vsega tega je le, da ženski obiskovalci Pompejev nikakor ne morejo osebno po- tešiti svoje radovednosti. Na boljšem so, seve, zakonske družice, ki jim možje, ko se malce oddaljijo od skupine, lahko mirne duše zatrdijo, da bi zastran tega, kar so videli, Vezuvu ne dovolili iz pokopa- nih Pompejev napraviti turisti- čno privlačnost.

N. Žužek

Pisma bralcem

V zvezi s člankom o treh ljubčkih v zadnji številki »Tri- buna« smo prejeli pismo neke- ga »zvestega bralca«, katere- mu je za prispevek zahvalju- jemo. Škoda je le, da nimamo prostora, da bi pismo objavi- li, ker bi morda koga zanimalo, kaj nam piše neki bralec, ali bolj verjetno bralka?!, ki nam priporoča, naj raje piše- mo o kontracepciji in se stri- nja z nami da je treba bruce pončiti, pa četudi bi omenje- no reportažo v celoti tiskali kar sedemkrat. Ker si »zvesti bralec« še želi podobnih se- stavkov, mu bomo v bodoče skušali ustreči. Mogoče bo že v današnji številki našel kaj

po svojem okusu. Urednik zadnje strani pa čisto resno sporoča »zvestemu bralcu«, naj se oglasi pri njem v ured- ništvu, ker take vrste sode- lavce, ki imajo smisel za naš študentski humor, potrebujemo. Čisto resno, prosim! Po- leg humorja bi lahko sodelo- val tudi pri pobiranju naroč- nine, kajti tudi pri tem poslu potrebujemo sodelavce. Torej pogum, kajti anonimnost je priznana slaba lastnost.

Obvestilo naročnikom

Skupno z zadnjo številko Tribune smo poslali vsem naročnikom, ki nam dolgu- jejo naročnino za tekoče in pretekla leta, položnice z označeno vsoto dolga. — Vljudno prosimo naročnike, da poravnajo svoje obvez- nosti do lista.

Uprava Tribune

OBVESTILO

Na zadnjem članskem sestanku Mariborskega akademskega kluba so člani sklenili, da se klub razformira. Odslej naj bo pogoj članstva aktivno delo v klubu, to se pravi sodelovanje v posa- meznih sekcijah. Zato pozivamo vse tiste, ki so že bili člani MAK in ki nameravajo sedaj aktivno poseči v delo kluba, da se ponovno včlanijo.

Če dobro premisli, pravza- prav ne ve, kaj naj stori z di- plomo. Agronom ne bo, to je jasno. Vendar je navada, da ima vsako kulturno dekle di- plomo. Seveda je razlika med diplomom in diplomom. Diploma, denimo na romanistiki, bi bila seveda več vredna. Ta dokum- ent se nekako bolj cenj in nikogar ne šili, da bi z njim odšel v provinco. Nesreča je le, da Marjetka jeziki nikoli »niso šil«, kakor se temu pravi. Saj ve, govori ga sicer lepo, piše pa ne brez napak. Sicer pa agronom tega ni treba, saj ni profesor. Jeziki pa tudi niso tak problem. Na potovanja uradnih dobilo službe ljudje, ki se ne morejo ravno pohvaliti, da so jezikovni talenti pa tu- di v inozemstvu odhajajo ta- ki, ki ne vedo, kaj pomeni: Wie geht's? No, Marjetka si zaradi vsega tega ne dela težav. Skrbj jo le, kaj bo po diplomi. Le zakaj niso zadržje v mestu? Vse bi bilo dosti bolj enostav- no.

Ostane ji samo še ena rešitev — poroka. Da, poroka je edni- izhod iz položaja. V mestu je vendar mnogo »nadebudnih« fantov, treba je le najti prave- ga »kalinas«. Kako to, da ji to že prej ni prišlo na misel. Res je, živela je zelo lahkomišelnost. Diploma je že lepa reč, rečimo v družbi — izvolite gospod (ali gospa) doktor, izvolite diplomirani ekonomist (izvolite nekoli- korošen nastav za izgovorjavo, inženir bi bil dosti lepši) itd. — s tem človek dobi veljavo. To- da diploma na deželni? Klub diplomist moraš kaziti blato, kot ljudje brez diplome. Morala bi že prej misliti na to. Diploma in poroka oziroma bolje — najprej poroka in potem diplo- ma (če ostane kaj časa zanj). Če pa se ti posreči ujeti dok- toria ali inženirja, diploma snloh ni več potrebna, ker tako ali tako natančno gospa doktor- jeva ali inženirjeva.

O vsem tem je Marjetka pre- misljevala. Ko se je vračala domov. Dekleta imajo na res srečo. Koliko mladih prijateljev je že poročenh, pa se ne mo- rejo kosati z menoj.

Marjetka zakrbljeno opazuje mimoidoče moške. Marjetka še ne zna izbrati svojih deklet- nih čarov. Nikoli se tega ni zdelo. Saj se pomislila ni, da mora iskati ženina samo to, da ne bo odšla na dečelo. V tem je vedno mislila druga- če. Predstavlja si je, da bo prišel in ji rekel kakšno nenava- dno besedo in ona mu bo dala

Maorski študentje plečejo stare plesne

je bila zelo močna, tako, da je njen vpliv segal celo na odda- ljene Havajske otoke. Člani te organizacije so skrbeli za raz- likne prireditve, tekmovanja itd.

Vse to je imelo velik drube- no političen pomen. Po prino- du Evropejcev na te otoke je delovanje organizacije počasi prenehalo. Starodavne običaje so vedno bolj opuščali, ljudstvo je začelo hitro izumirati.

● Ob koncu preteklega sto- letja so bili že vsi otoki pod ko- lonialno upravo, razen otokov

meno poltjo, gladkim lasmi in mongolskimi potezami; razen teh so tudi nizki, temnorjave polti, s kodrastimi lasmi, izbo- čenimi ustnicami in ploščatim nosom.

● Pri izkopavanjih na Veli- končnem otoku so našli na zelo zanimive najdbe.

Posebno 49 čas, ki so jih na- šli v starih kamnitih grobo- vih, predstavljajo pomemben podatek za izvor polinezijske- ga ljudstva. V teh časih so za- sledili 76 odstotkov elementov,

Marjetko je bilo strah, da bi pomislila na to.

Dokler Marjetka ni bila na praksi si je le nejasno pred- stavljala svojo bodočnost. Pa tudi svoj poklic. Njeno agrom- nsko znanje se je pričelo in končalo s površnim znanjem, ki si ga je pridobila na fakul- teti — glede tega si ni nikoli belila glave — in iz opisov živ- ljenja na kmethi, ki jih je pre- brala v romanih. Romane je imela zelo rada. Pred to nesre- čno prakso je imela stik s kmethijstvom tudi na počitnicah. Ko je njeni družini kmetica prinašala mleko, jo je sprave- lo o ceni mleka in senu. Zde- lo se ji je, da je to popolnoma dovolj. Sicer pa je vsem pove- dala, da študira te reči na vi- sokih šolih.

Toda ta nesrečna praksa! Saj v začetku niti ni bilo kdoveka. Ko slabo. Vreme je bilo odli- čno. Ljudje prilazni. Soba, kjer je stanovala z drugim štolkami, je bila svetla in prijazna. Dela pa tudi ni bilo toliko, da ne bi imela časa še za druge stvari. Ker je bilo vreme lepo in v bližini vasi reka, priprav- na za kopanje, je oboje temelji- to izrabila. Po nekaj dneh je izgubila mestno bledeco in po- stala lepo zagorela. Ko so ob koncu tedna odhajali v bližnje mesto v kino ali na ples, se je marsikateri fant ozrl za njo. Marjetkina vloga je bila eno- stavna — mehanizacija kmethi- stva in žetev. In ker je bilo do- žetve še daleč, res ni imela skrbi.

Prvi dan žetve tudi ni bilo slabo. Opazovala je ljudi pri delu in si marljivo zapisovala. Zvečer po delu so se mladi ljudje zbirali v skupine ob ognjih in se šalili z njo pa pre-

Miloš Nikolič

To pa ni na Pacifiku, temveč le prevoz v mesto na Studen- skem naselju...

RESNA KRIZA...

(Nadaljevanje s 3. strani)

v prvem poglavju, parola o svetovni študentski enotnosti, bolj kot propaganda parola, ki je lahko škodljiva in ki lahko zamegli realno možne napore za dosego enotnosti v študentskem gibanju. To kar je danes mož- no in potrebno v študentskem svetu, je univerzalno študentsko sodelovanje, ki temelji na ini- ciativni nacionalnih študentskih organizacij, sodelovanje med

vsemi nacionalnimi organizaci- jami ne glede na njihov karak- ter, naziranje in pripadnost k mednarodnim organizacijam. Tako sodelovanje se mora od- vijati na želost, še vedno v okolnostih, ki karakterizirajo obstoj COSEC in MSS, čeprav njihov obstoj ne bi smel biti cvrta za sodelovanje. Na kon- gresu MSS niso poudarili tako vloga nacionalnih študentskih organizacij, svojih članov. Na splošno je MSS dosedaj največ- vztrajal na razgovorih in aran- žmajih z različnimi mednarod- ni organizacijami. Tako pou- darja MSS svojo željo po sode- lovanju z različnimi strokovni- mi organizacijami kot so IAESTE AIESEC in IFMSA, toda nje- gove organizacije — članice, se ne vključujejo v aktivnost teh organizacij, čeprav te delajo z nacionalnim in ne mednarodnim članstvom. Tudi to postavlja znak vprašanja nasproti stališču MSS do »študentske enotnosti«.

Tri vprašanja stoji pred med- narodnim študentskim giba- njem, toda ... ta vprašanja še vedno čakajo na rešitev.

Miloš Nikolič

Potreti mladih

(Nadaljevanje s 4. strani)

deni. Prosti čas mi je le pičlo odmerjen. Vendar pa svojega poklica ne bi za vse na svetu opustila. Zakaj ne, me, mislim, lahko razumete.

Z akademijo sem zadovoljna, daje mi vse možnosti resnega študija in mislim, da mi zado- voljuje vse pogoje, ki jih bo pozneje terjati moj poklic. Pre- srečna pa sem, da lahko študi- ram pri prof. Betettu, saj so iz njegovih vrst izšli naši naj- boljši pevci. Ponosna sem na to!

Kritika me doslej še ni de- tajno razčlenjevala. Kolikor pa se je doslej o meni pisalo, sem z vsem zadovoljna, vsi so le pohvalno govorili.

O svojih ciljih, o svojih že- ljah, o tem bi raje molčala. Prva želja, prvi cilj — čimprej končati akademijo. Nato bi rada odšla v Italijo, da si iz- popolnim znanje, potlej pa bi se rada posvetila koncertnemu petju. Toda to je še vse tako daleč pred menoj. Do tistega časa bo še veliko želja, veliko načrtov. Čemu bi sedaj go- vorili o njih!

S. B.